

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Nr. 61 (7066)

● Ceturtdiena, 2000. gada 1. jūnijs

● Cena Ls 0,22

1. jūnijs — starptautiskā bērnu aizsardzības diena

● Cilvēces pienākums ir dot bērniem vislabāko, kas tai pieder. (No Bērnu tiesību deklarācijas) Audziet laimīgas, Aija, Daina un Santa, un miljoni pasaules bērnu! Foto M.Rukosuļevs

Sākas parakstu vākšana

Ginta Kraukle

No 1. jūnija līdz 30. jūnijam valstī notiks parakstu vākšana likuma «Grozījumi Enerģētikas likumā» ierosināšanai.

Centrālā vēlēšanu komisija (CVK) ziņo, ka visā Latvijā parakstu vākšanas laikā darbosies 640 parakstu vākšanas vietas, kas ir par 4 vairāk nekā 1999. gada parakstu vākšanā. Preiļu rajonā darbosies 23

parakstu vākšanas vietas. Informācijai par to adresēm un darba laikiem jābūt izvietotai pie pilsētu domēm un pagastu padomēm, kā arī parakstu vākšanas vietās ne vēlāk kā trīs dienas pirms parakstu vākšanas uzsākšanas.

Lai varētu notikt parakstu vākšana par grozījumiem Enerģētikas likumā, šī gada pavasarī tika savākti vairāk nekā 10 000 notariāli apstiprinātu parakstu. No 1. līdz 30. jūnijam notiks parakstu vākšana likuma «Grozījumi Enerģētikas likumā» ierosi-

nāšanai. Grozījumi paredz saglabāt a/s «Latvenergo» kā vienotu elektroapgādes uzņēmumu, Daugavas hidroelektrostacijas, termoelektrostacijas, elektroenerģijas pārvaldes, sadales un telekomunikāciju tīklus un iekārtas kā valsts nozīmes stratēģiskus elektroapgādes objektus. Grozījumi nosaka, ka šie objekti ne kopā, ne atsevišķi nav nododami trešo personu valdījumā vai īpašumā un netiek privatizēti, jo a/s «Latvenergo» akcijas pieder Latvijas valstij.

Turpinājums 2. lappusē.

Labklājības ministrijā sprieda, kā dalīt naudu

Lidija Kirillova

Par veselības aprūpes finanšu līdzekļu piešķiršanas mehānisma izstrādi no Valsts obligātās veselības apdrošināšanas agentūras uz reģionālajām slimokasēm 23. maijā sprieda semināra dalībnieki Labklājības ministrijā. Piedalījās šajā seminārā bija uzaicināta arī Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore.

Kā uzsvēra A.Pastore, beidzot arī citos Latvijas rajonos mediķi un pašvaldību vadītāji ir apjautuši, ka ar naudas lietām medicīnai nav īstas kārtības, un Preiļu rajons vairs nav vienīgais, kas «ceļ traci». Arī semināra mērķis bija apzināt kritērijus, kādi būtu jāpielieto, lai izveidotu Latvijas pašreizējai situācijai atbilstošu finanšu līdzekļu sadales formulu, kuru varētu ieviest jau ar nākamā gada pirmajiem mēnešiem.

Vairāki runātāji atzina, ka līdzekļu izmantošanā «nav caurspīdīguma». Iz-

rādās, šādu trūkumu minējuši arī Eiropas Savienības eksperti. Taču neviens negrāsās dod gatavus padomus vai receptes — pašiem savā valstī jātiec galā ar savām problēmām. Pēc A.Pastores domām, par to vajadzēja domāt jau krietni agrāk, jo kļūdas sen bija acīm redzamas. Piemēram, jau pirms vairākiem gadiem rajona padome aizrādīja, ka Valsts ieņēmumu dienesta, Centrālās statistikas pārvaldes un pašvaldību dati par iedzīvotājiem ievērojami nesakrīt. Kurus skaitļus šajā gadījumā bija jāņem par pamatu?

Līdz šim naudas sadalījumā neņēma vērā bezdarbnieku, invalīdu un pensionāru skaitu rajonos, kas ir ļoti dažāds, arī iedzīvotāju blīvums netika ņemts vērā. Pēc statistikas datiem tie iedzīvotāji, kuri sasnieguši sešdesmit gadu vecumu, veselībai izmanto 1,8 reizes vairāk līdzekļu nekā gados jaunākie. Tāpēc Latgalē, kur ir daudz gados vecu cilvēku, finansējumam jābūt ievērojami lielākam.

Daudzus semināra dalībniekus šokēja informācija par to, ka 49 procenti Latvijas iedzīvotāju nav spējīgi saņemt ambulatoro palīdzību, jo viņiem gluži vien-

kārsi nav naudas, ko samaksāt par vizīti pie ārsta. Tas nozīmē, ka puse valsts iedzīvotāju nerūpējas un nevar rūpēties par savu veselību.

Seminārā vienotās, ka vajag izstrādāt koeficientus, kurus izmantot finansējuma sadalei. Jāņem vērā demogrāfiskā situācija (iedzīvotāju vecums, lauku iedzīvotāju īpatsvars), sociālie un ekonomiskie faktori (vientuļie, šķirteņi, bezdarbnieki, attālu dzīvojošie), epidemioloģiskā situācija (mirstības cēloņi, ilgtermiņa saslimstība, gultas vietu noslodze slimnīcās). Pašvaldību pārstāvji seminārā uzsvēra domu, ka valdībai jādomā par obligātās veselības apdrošināšanas ieviešanu, par to, ka Labklājības ministrijai jāsamazina dažādās un daudzās apakšstrukturās (arī slimokasēs) — jo vairāk nauda dalītāju, jo nekompetentāk tā tiek izmantota.

A.Pastore pastāstīja, ka Preiļu un citos rajonos pašlaik tiek izstrādāti veselības rīcības plāni, kas kļūs par nozīmīgu atbalsta punktu pašvaldību tālākai rīcībai. Pašlaik cilvēks kā prioritāte mūsu valstī ir tikai politiķu pirmsvēlēšanu solījumos un jauno valdību deklarācijās.

«Zināšanas bez sirdsapziņas ir dvēseles katas-trofa.»

J. Rablī

Īsziņas

■ 25. maijā Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītājs Pēteris Romanovs Rīgā tikās ar akciju sabiedrības «Latvijas gāze» prezidenta vietnieku Jāni Kalvānu. Saruna skāra abu pušu nodomu protokola par gāzes vada celtniecības turpināšanu uz Preiļiem tapšanas gaitu. P.Romanovs informēja «Novadnieku», ka «Latvijas gāzes» vadība un speciālisti sola nodomu protokola tekstu pilnībā sagatavot līdz jūnija beigām. Tikai tādā gadījumā, ja nodomu protokols tiks parakstīts jau šovasar, celtniecība tiks iekļauta gāznieku nākamā gada darba plānā. Šī procesa paātrināšanā ir ieinteresēti arī Preiļu rajons un Preiļu pilsēta, jo pretējā gadījumā var nepietikt laika tehniskā projekta izgatavošanai. P.Romanovs minēja, ka gāzes vadu vai to atzaru būvē ir ieinteresētas arī Olaine, Valmiera, Daugavpils.

■ Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenais speciālists Aivars Pizelis, pēc Rudzātu pagasta padomes un pašvaldības iedzīvotāju lūguma rajona padome radusi iespējas no 1. jūnija izdarīt izmaiņas autobusu satiksmē šajā pagastā. Tā autobuss Preiļi — Rudzāti — Steķi pulksten 17.20 un pulksten 18.13 kursēs ne tikai pirmdienās un piektdienās, bet katru darba dienu. A.Pizelis atzina, ka lielākajā daļā maršrutu autobusu kustība ir ekonomiski neizdevīga un to dotē rajona padome.

L.Kirillova

■ Preiļu pilsētas dome pieprasījusi no kabeļtelevīzijas firmām — akciju sabiedrība «Telia MultiCom» un SIA «Dautkom» līdz 1. jūnijam iesniegt līgumu projektus par kabeļtelevīzijas pilnveidošanu pilsētā. Tajos jānorāda konkrēti termiņi par pilsētas domes nolikuma un firmu piedāvājumos izteikto priekšlikumu izpildes kārtību un atbildību. Finanšu komiteja saņēmusi pilnvarojumu izlemt jautājumu par izdevīgāko kabeļtelevīzijas līguma projektu.

■ Valkā skolotāja un komponista Jāņa Cimzes dienu ietvaros notika mūzikas skolu jauno vokālistu konkurss, kurā panākumus guva Liga Džeriņa un Antra Tula no Aglonas. Liga ir Aglonas bazilikas kora skolas 4. klases, bet Antra — 7. klases audzēkne. Liga 12 dalībnieku grupā ieguva trešo vietu, bet Antra — pateicības rakstu. Paralēli darbojās arī bērnu žūrija — Doma kora skolas audzēkņi. Liga izpelnījās šīs bērnu žūrijas balvu. Meiteņu skolotāja ir Irēna Ļeņonova.

■ Rajona bērnu un jauniešu centrs uzņem audzēkņus nākošajam mācību gadam. Var pieteikties šādos pulciņos: vizuālā māksla, papirdarbi, apdruka, čaklo roku darbnīcas rokdarbu grupā «Spicās adatiņas», batikošanas un zīda apgleznošanas grupā «Madara», aušanas grupā «Atspole», ādas apdares grupā «Zalktis», kolāžas, mezglošanas, šūšanas, miksto rotaļlietu izgatavošanas, floristikas, teātra, angļu valodas, latviešu valodas, sporta deju, žurnālistu «Raibais spalvaskāts» grupās, estētikas skoliņā «Ābecīte», teātra sporta grupā «Aplis», ritma deju grupā «Elizīte», vokālajā ansambli «Lāsītes» un studijā «Mazās lāsītes», debašu klubā, jauniešu klubā «Ārpasaule», klubos «Tev, meitene!» un «Saimniecīte».

L.Rancāne

Nacionālās ziņas

Uzmanību! Ērces!

Maijā, salīdzinot ar pērnā gada, konstatēts desmit reizes vairāk ērcu encefalīta gadījumu. Pagājušās nedēļas laikā laboratoriski apstiprināti 19 encefalīta gadījumi, bet kopumā reģistrēti jau 43 slimnieki. Salīdzinot ar citām Eiropas valstīm, Latvijā ar ērcu encefalītu slimo visbiežāk, otro vietu ieņem Igaunija, tai seko Lietuva, Slovēnija un Krievija. Vienīgā iespēja, kā izvairīties no saslimšanas ar ērcu encefalītu, ir vakcinācija. Cilvēkiem, kuri nav vakcinējušies un kuriem iekodusi ērce, 72 stundu laikā pēc kukaiņa piesūksšanās jāievada imunoglobulīns, lai izsargātos no saslimšanas.

Eksāmeni valstij maksājuši 70 000 latu

Šā gada septiņu centralizēto eksāmenu sarīkošana valstij izmaksājusi tikpat daudz, cik vienas vidēji lielas skolas uzturēšana visu gadu, tas ir 71 470 latu. Visdārgākais no visiem eksāmeņiem bijis neveiksmīgais matemātikas eksāmens. Tas prasījis aptuveni 30,5 tūkstošus latu. Vienam skolēnam katrs centralizētais eksāmens izmaksājis 1,78 latus, parastais — tikai 12 santīmus. Centralizētais no parastā eksāmena atšķiras tikai vērtēšanas ziņā. Centralizētā eksāmena rezultātus vērtē Rīgā un eksāmenā piedalās novērotāji, parastais eksāmens notiek bez novērotājiem, bet darbus labo katras skolas pedagogs. Toties Rīgas vērtētājiem tiek maksāts, tas ir, vairāk nekā puse no izmantotās naudas — 37 520 latu. Tas nekas, ka dārgie Rīgas eksperti eksāmenu biļetes bija sastādījuši ar rupjām kļūdām.

Valdība nesegs zaudējumus zemniekiem

Ministru kabinets nolēma piešķirt subsīdijas cūkraudzētājiem 1 miljonu latu, taču papildus vismaz 1,06 miljoni latu daļējai zaudējumu kompensācijai par salnu nodarītajiem postījumiem netika atrasti, un, visdrīzāk, lauksaimnieki kompensācijas nesaņems. ZM ziņojumu par salnu nodarītajiem postījumiem MK pieņēma tikai zināšanai, gan uzsvērot — ja tiks atrasti papildu līdzekļi, tad šiem mērķiem tie tiks piešķirti. Mēs, nodokļu maksātāji, labi zinām, cik vērtīgi līdzekļi tiek izšķiesti ierēdņu vajadzībām, tāpēc nav ko cerēt, ka tie tiks atrasti zaudējumu kompensācijai zemniekiem.

Autoceļiem samazinās finansējumu

Sovasar autoceļu uzturēšanas darbu finansējums acimredzot samazināsies par 1 miljonu latu, jo neveicas ar akcīzes nodokļa iekasēšanu. Līdzekļu trūkuma dēļ šogad tiks samazināti arī asfaltbetona seguma atjaunošanas darbi. Salīdzinot ar pagājušo gadu trīs reizes samazināts remontējamo autoceļu kopgarums, un tas būs tikai 114 km.

Krasi samazinājies legāli tirgotās degvielas daudzums

Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā informācija liecina, ka kopš 1996. gada krasi samazinājies legāli tirgotās degvielas daudzums. Dīzeļdegvielas legālās tirdzniecības apjoms 1996. gadā bija 32,1 miljoni litru mēnesī, šogad legāli mēnesī tiek tirgoti 20,8 miljoni litru. Savukārt neētītētā benzīna legālās tirdzniecības apjoms kopš 1996. gada samazinājies par 18 miljoniem litru mēnesī. 1996. gadā vidēji mēnesī pārdeva 40,7 miljonus litru benzīna, bet šogad mēnesī vidēji tiek pārdoti 22,7 miljoni litru benzīna.

Populārākās partijas maija

Savienība «Latvijas ceļš» un Latvijas sociāldemokrātiskā strādnieku partija Latvijas iedzīvotāju vērtējumā maijā bijuši populārākie politiskie spēki. LC un LSDSP reitings maijā bija 14%. Tautas partijas popularitāte maijā pieaugusi pēc divu mēnešu krituma. Tagad tā reitings tabulā ir ceturtais ar 10,9%.

Valsts kontroles atklājumi Valsts kancelejā

Valsts kontrole atklājusi, ka Valsts kancelejas bijušā direktora un viņa vietnieka Tālvaiža Zamožņika vadībā vairāk nekā 300 000 latu izlietoti, neievērojot likumu. To skaitā 70 000 izšķiesti par atpūtas telpām, kuru celtniecība valdības ēkā sāka Guntara Krasta valdības laikā, 20 000 latu izdoti par pukēm.

Ziņas sagatavoja T.Elste

Tiek atjaunota vecā draudzība

Lidija Kirillova

Pēc kādreizējo sadarbības partneru ielūguma Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs Arvids Soldāns un attīstības plānošanas nodaļas vadītājs Pēteris Romanovs 26. maijā apmeklēja Mioru rajonu Baltkrievijā.

Kā «Novadniekam» pastāstīja P.Romanovs, pirmās sarunas par kādreizējās draudzības saīsu atjaunošanu pirms kāda laika notikušas Daugavpilī Baltkrievijas Republikas konsulatā. Pēc vairākkārtējas savānšanās izstrādāts divpusējā līguma projekts. Pirmajā tikšanās reizē, kurā piedalījās arī šis tikšanās iniciators, Baltkrievijas ģenerālkonsulāta Daugavpilī konsuls

Aleksandrs Konckis, tika parakstīts savstarpējās sadarbības protokols starp Preiļu rajona padomi un Mioru rajona izpildkomiteju.

Ciemiņiem no Latvijas bija sarīkota plaša iepazīšanās programma, kuru ievadīja filmas par pilsētu un rajonu noskatīšanās. Bija ekskursija pa pilsētu, kuras laikā Preiļu rajona delegācija nolika ziedus kritušo karēvju kapos, iegriezās veikalos, apmeklēja kombinētās spēkbarības rūpniecību, iepazīs ar sporta skolu, mākslas skolu un muzeju.

P.Romanovs atzina, ka baltkrievi ir ļoti informēti par politisko situāciju Latvijā, taču vislielāko interesi izrāda par iespējām sadarboties tādos perspektīvos virzienos kā kultūra, sports un tūrisms. Mioru rajons ir ļoti bagāts ar ezeriem un dzērveņu

purviem, taču tūrisma nozare tur praktiski nemaz nav attīstīta. Tāpēc partneri gatavi šo to mācīties arī no mums. Viņi piekrīt domai, ka šai sadarbībai varētu piepulcināt arī kādu Lietuvas rajonu un pašvaldību, arī, teiksim, no Vācijas. Ieguvēji tādai sadarbībai būtu visi.

Interesi izrādījuši arī Mioru rajona lauksaimnieki, kuri savā laikā bija mūsu rajona lauksaimnieku sacensības partneri, viņi grib redzēt, kā tagad saimnieki Preiļu rajona zemnieki. Arī biznesa ļaudis grib atrast domu biedrus Priļos.

Esam uzaicinājuši Mioru rajona pašvaldības vadītājus apmeklēt Preiļu rajonu, teica P.Romanovs. Paredzams, ka atbildes vizīte varētu notikt jau šovasar. Mioros parakstītais sadarbības protokols vēl jāakceptē nākamajā Preiļu rajona padomes sēdē.

Sākas parakstu vākšana

Ginta Kraukle

Sākums 1. lappusē.

Rajona vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs Pēteris Bernāns «Novadnieku» informēja, ka gadījumā, ja 30 kalendāro dienu laikā tiks savākta 1/10 daļa parakstu no to balstīgo Latvijas pilsoņu skaita, kas piedalījās pēdējās Saeimas vēlēšanās, tad Valsts prezidente iesniegs likumprojektu Saeimas izskatīšanai. Kā nosaka likums, Saeimai likumprojekts jāizskatā tajā sesijā, kurā tas iesniegts, tādējādi izskatīšana varētu notikt rudens sesijas laikā. Ja likumprojekts nepieņem, tas stāties spēkā, ja likumprojekts «Grozījumi Enerģētikas likumā» negūs Saeimas atbalstu, tad šajā jautājumā tiks rīkota tautas nobalsošana jeb referendums.

Preiļu rajonā darbosies 23 parakstu vākšanas vietas. Preiļos būs viena parakstu vākšanas vieta pilsētas domes ēkas 1. stāvā, Līvānu novadā izveidotas trīs parakstu

vākšanas vietas — Līvānu kultūras centrā, kā arī Turku un Rožupes pagasta komiteju ēkās. Parakstu vākšanas vietas ir iekārtotas katrā pagastā, atbilstoši administratīvajam dalījumam. Parakstu vākšanas vietas strādās septiņas dienas nedēļā, arī sestdienās, svētdienās un svētku dienās, kā nosaka likums, vismaz četras stundas dienā. Darba laiks strikti nav noteikts, taču vairums parakstu vākšanas vietu darbosies no 9.00 līdz 13.00. Konkrētie darba laiki būs norādīti uz paziņojumiem, kam jābūt izvietotiem pie pašvaldību ēkām. Ja norādītajā laikā parakstu vākšanas vieta ir slēgta vai arī radušās kādas neskaidrības, iedzīvotāji var ziņot rajona vēlēšanu komisijas priekšsēdētājam P.Bernānam. Mēneša otrajā pusē parakstu vākšanas vietu darba laiks varētu tikt pagarināts, jo vislielākā aktivitāte vērojama parakstu vākšanas termiņa beigās.

■ Nākot uz parakstu vākšanas vietu, li-

dzi jāņem Latvijas Republikas pilsoņa pase.

■ Savu izvēli pilsonis ar parakstu var apstiprināt jebkurā parakstu vākšanas vietā visā Latvijas teritorijā, neatkarīgi no tā, kur viņš pierakstīts.

■ Parakstu vācējs speciālā lapā ierakstīs vārdu, uzvārdu un personas kodu, pretī būs vieta pilsoņa parakstam. Katrā lapā var parakstīties 25 cilvēki, lapas ir numurētas.

■ Gadījumā, ja cilvēks parakstīties nevar, piemēram, ir guvis rokas traumu, viņa klātbūtnē drīkst parakstīties cita persona. Lapā ir paredzēta vieta, kurā parakstu vācējs atzīmē, ka konkrētas personas klātbūtnē parakstījusies uzticības persona.

■ Pēc parakstīšanās pasē tiek iespiests zīmogs, tādējādi katrs pilsonis var parakstīties tikai vienreiz.

■ Ar savu parakstu pilsonis atbalsta likumprojekta «Grozījumi Enerģētikas likumā» nodošanu izskatīšanai Saeimā.

Sakoptības konkurss rajonā notiks jau piekto reizi

Lidija Kirillova

Sākusies pieteikšanās Preiļu rajona padomes organizētajiem konkursiem «Sakoptākais novads, sēta un māja Preiļu rajonā» un «Sakoptākais pagasts un sēta Preiļu rajonā». Lielākā daļa no potenciālajiem abu konkursu dalībniekiem jau izteikuši savu vēlēšanos izrādīt rajona vērtēšanas komisijai savu skatījumu uz sakoptību savā novadā, pagastā, sētā un mājā.

Preiļu rajona padomes organizētais konkurss notiks jau piekto reizi. Par to, kas jauns konkursa norisē paredzams šogad, «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas speciāliste, vērtēšanas komisijas locekle un konkursa organizēšanas iniciatore Irēna Šaitere.

— Konkurss «Sakoptākais novads, sēta un māja Preiļu rajonā» paredzēts no 10. līdz

13. jūlijam. Vērtēšanas komisija, kurai dotas tiesības koriģēt novada piedāvāto maršrutu, iepazīsies ar lauksaimniecības zemju izmantošanu, sējumu un meliorācijas stāvokli, novada ceļiem, vides sakoptību, komunālo saimniecību. Apkārtnes sakoptība tiks vērtēta arī pie tādiem novada teritorijā esošiem objektiem kā skola, bērnudārzs, baznīca, kapsēta, slimnīca, aptieka, policija un citi. Komisija iepazīsies arī ar kādu zemnieku saimniecību — sakoptību, sējumu un stādījumu stāvokli, ražošanas līmeni, kā arī modernas tehnikas un progresīvas tehnoloģijas ieviešanas iespējām. Saimniekiem tiks dota iespēja pašiem izvēlēties, ko rādīt komisijai — amatnieku saimniecību, lauku sētu, kas tiek izmantota tūristu izmīnāšanai vai arī zemnieku saimniecību, kas nodarbojas ar netradicionālo lauksaimniecību.

Konkursa nolikumā šogad ieviesti vairāki jauninājumi, piemēram, degvielas uzpildes stacijas teritorijas sakoptība, kā arī novada attīstības iespējas — attīstības plāna izstrāde

un izpildes gaita, novada iesaistīšanās sadarbības projektos, investīciju piesaiste novadā.

Pēc līdzīgiem kritērijiem izstrādāts arī nolikums konkursam «Sakoptākais pagasts un sēta Preiļu rajonā». No jauna nolikumā ievērtēts punkts par pagasta attīstības iespējām — attīstības plāna izstrādi, iesaistīšanos sadarbības projektos un investīcijām. Šis konkurss notiks no 19. jūnija līdz 7. jūlijam.

Sakarā ar to, ka sakoptību rajonā vērtējam piekto reizi, noslēgums iecerēts svinīgāks nekā citkārt. Konkrēta norises vieta vēl nav noteikta, bet ceram, ka mūsu ielūgumam atsauksies un iesaistīsies visi iepriekšējo konkursu sakoptāko māju īpašnieki un vērtēšanas komisijas locekļi. Svinības varētu būt ap 15. jūliju.

Esam pārliecinājušies, ka konkurss rajona pašvaldībām ir labs stimuls sarosīties. Pērn, kad starp pagastiem konkursa nebija, nebija arī rosības. To atzīst arī pašvaldību vadītāji. Ceru, ka stimuls būs arī 1000 latu lielais balvu fonds.

Izmaiņas interešu izglītības finansēšanā

Livija Rancāne

Saskaņā ar Ministru kabineta 2000. gada 15. februāra sēdē akceptēto «Izglītības sistēmas reformu plānu izmaksu efektivitātes paaugstināšanai» ar 2000. gada 1. septembri tiks uzsākta vienota interešu izglītības programmu finansēšana. Arī vispārējās izglītības iestādēs īstenotās interešu izglītības programmas (pulciņi) tiks finansētas no valsts budžeta kā mērķdotācija pašvaldībām interešu izglītības programmām.

Tas nozīmē, ka netiks finansētas interešu izglītības iestādes kā tādas (mūsu rajonā tas attiecas uz jauniešu centriem un sporta klubu), bet to, kā arī skolu interešu programmas. Ikviena izglītības iestāde, izstrādājot attiecīgu

programmu, var pretendēt uz valsts budžeta mērķdotāciju interešu izglītībā. Programmas izvērtē un konkrēto sadali rajonā veic pašvaldības izveidota komisija. Tāda izveidota arī Preiļu rajonā.

Mērķdotācija tiks piešķirta pedagogu darba samaksai, nodrošinot vismaz astoņus procentus no mērķdotācijas interešu izglītības programmu īstenošanai vispārējās izglītības iestādēs. Bez tam jānodrošina tradīciju un esošo kvalitatīvo iestāžu saglabāšana interešu izglītībā, kā arī darbs ar talantīgiem bērniem. Prioritātes tiek dotas kultūrizglītības, tehniskās jaunrades un vides izglītības, sporta izglītības, jaunatnes sporta sistēmas attīstības programmām, bērnu un jauniešu nometņu organizēšanai, bērnu ar īpašām vajadzībām un

sociālā riska grupu bērnu un jauniešu integrācijas programmai.

Kā informēja rajona izglītības pārvaldes speciāliste Nellija Stauža, kura darbojas minētajā komisijā, pamatskolas iesniegušas 126, bet vidusskolas — 79 programmas, kā arī, protams, savus darbus sagatavojušas interešu izglītības iestādes. 25. maijā notika pirmā komisijas sēde, kurā izstrādāts Preiļu rajona programmu vērtējuma kritēriju kopsavilkums.

Praktiski tas nozīmē, ka komisijai jāizvērtē un jānovērtē vairāk nekā 200 iesniegtās programmas, un tām jānodod novērtējums pēc komisijas sagatavotajiem kritērijiem. Jau līdz 7. jūnijam komisijai rajona padomei jāiesniedz valsts mērķdotāciju sadales un piešķiršanas kārtība interešu programmām.

■ Ceturtdienas intervija

Tautas partija iestājas par izglītotu sabiedrību un sakārtotiem ceļiem Latvijā

Lidija Kirillova

— Tautas partijai tagad regulāri notiek semināri visos Latvijas novados. Nesen tāds bija Kurzemē. Man ir patīkami atzīt, ka Latgale pašlaik ir sasniegusi labāku gatavību daudzās lietās. Cilvēki ir skaidrībā par problēmām pašvaldībās, par to, kas jādara.

Pirms iepriekšējām pašvaldību vēlēšanām partijas sarosījās tikai divus mēnešus iepriekš. Līdz nākamajām vēlēšanām vēl nepilns gads, bet nu jau ne tikai Tautas partija, bet arī «Latvijas ceļš» brauc pie vēlētajiem (26. maijā uz tikšanos ar iedzīvotājiem Preiļos bija ieradušies arī «Latvijas ceļa» 7. Saeimas deputāti — red.), sociāldemokrāti un citi. Tas liecina, ka attieksme kļūst nopietnāka, konkurence stingrāka. Varbūt tāpēc, ka jūt — ir tāda Tautas partija. Mūsu nopietnā pieeja liek mobilizēties pārējiem, liek sabiedrībai domāt. Valstij kopumā tas nāks tikai par labu, ka desmit mēnešus pirms vēlēšanām partijas domā par saviem piedāvājumiem, programmām, cilvēkiem.

Kad mēs uzvarējām 7. Saeimas vēlēšanās, bija skaidrs, ka par katru cenu tiks izdarīts viss, lai Tautas partiju Latvijā nelaiestu pie varas. Toreiz mēs bijām gatavi iet valdībā pat ar diviem ministriem. Mums piesolīja vienu... Tāpēc godīgi nosēdējām savu laiku opozīcijā, darījām ļoti svarīgu un labu darbu. Nevienam brīdī nevalstiski neizmantojām tos konstitucionālos instrumentus, kurus dod Satversme. Varējām panākt referendumus, atgriest atpakaļ visus likumus, paralizēt sēdes, «noraut» kvorumus. Nevienam reizi to nedarījām, jo esam pārāk atbildīgi pret saviem vēlētajiem un pret savu valsti.

Visu laiku teicām — politika Latvijā jāveido balstoties uz kopīgu ideoloģiju. Bet man bija jāaiziet no valdības. Ar neapbruņotu aci redzams, cik daudz laika un pūļu tika veltīts manis un TP nomelošanai. Bet kāds ir rezultāts?

Sastādot tagadējo valdību, nevienam brīdī neviens neteica, ka var iztikt bez Tautas partijas. Līdz ar to visiem kļuvis skaidrs, ka mēs esam izcīnījuši «politisko laukumu», noturējuši un pat palielinājuši savu ietekmi tādos sektoros, par kādiem Krištopana valdība pat sapņot nevarēja. Neaizmirstiet, ka Tautas partijai ir tikai divi gadi. Arī šīs valdības laikā mēs strādājām, neviens nevar noliegt, ka Saeimas pēdējos balsojumos tieši Tautas partija ir visdisciplinētākā, viskārtīgāk ievēro koalīcijas padomes pieņemtas vienošanās.

— **Kāpēc līdz šim tik maz uzmanības tika veltīta pozitīva partijas tēla veidošanai? Varbūt tāpēc Tautas partija zaudē?**

— Jā, esam zaudējuši. Bet ir jāsaprot, ka Latvijā liela daļa masu mediju nedod vispusīgus viedokļus. Daudz mazāk ir tādu, kuri dod lasītājam iespēju pašam izšķirties, kam taisnība. Tāpat kā jebkurā profesijā un nozarē, arī žurnālistikā ir godīgi žurnālisti un ir pērkami, kuri strādā tikai tāpēc, lai izdzīvotu. Arī Saeimā var būt cītīgs un ieinteresēts deputāts, gan arī tāds, kura intereses ir tikai sēdēt krēslā un lobēt. Mēs vēl neesam rūdīti katru sīkumu pietiekami labi izmantot, varbūt tāpēc daudz kas patiešām neizdodas.

Kaut vai pensiju lietas. Vai Tautas partija radīja piecdesmit miljonus lielu sociālā budžeta deficītu? Vai, sastādot manu valdību, mēs neinformējām sabiedrību par tiem soļiem, ko gatavojamies spert. Atšķiriet valdības deklarāciju, tur viss bija pateikts vēl daudz skaidrāk — nekavējoties palielināt pensijas vecumu līdz

Parasti ceturtdienas intervijas iniciatori esam mēs, «Novadnieka» žurnālisti. Šoreiz aicinājums nāca no intervējamā puses, bet sarunai bija arī citi līdzautori, kuri uzdeva jautājumus. Runa ir par 26. maijā Preiļu Valsts ģimnāzijā organizēto Tautas partijas (TP) semināru Latgales rajonu TP nodaļu vadītājiem, aktīvistiem un atbalstītājiem. Vairāk nekā pusotru stundu ilgajā sarunā uzklāteso (tajā skaitā arī «Novadnieka» žurnālistes) jautājumiem atbildēja un savu viedokli par situāciju valstī izteica bijušais premjers, Tautas partijas līderis un 7. Saeimas deputāts Andris Šķele.

sešdesmit pieciem gadiem, strādājošajiem pensionāriem nemaksāt ne latu, jāglāb sociālais budžets. Bet kā sanāca? Tautas partija izrādījās vienīgā vainīgā.

Pašlaik valstī iekāsē par astoņiem procentiem sociālo nodokli vairāk kā iepriekš. Katru mēnesi par astoņiem procentiem tiek deldēta tā bedre, kurā vēl nesen bijām. Bet uzlabojums varētu būt labāks, netiek pieņemti visi mēri, arī nauda netiek iekasēta pilnībā. Potenciālo 16 tūkstošu strādājošo pensionāru dēļ nevar riskēt ar 600 tūkstošiem pensionāru!..

Mums ir kā olimpiskajiem čempioniem. Ir laiks, kad jāgatavojas, kad jāatpūšas, jāpārstrādā treniņu metodika, kas novecojusi. Tas pats politikā — arī Tautas partijas treniņu metodika nu ir pavisam savādāka, aicinām koalīcijas partnerus vairāk strādāt kopā.

Ir daļa cilvēku, vecākā paaudze, kuri uzskata, ka avīzēs vienmēr un visur raksta tikai patiesību. Tas laikam no iepriekšējās sistēmas, kad bija tikai viena taisnība. Tautas partija tagad iestājas par izglītību. Cita ceļa nav — vajag izglītot sabiedrību. Tikai izglītot cilvēks var lasīt rakstu un teikt, sak, ei, tu taču meļo, tu neraksti patiesību. Izglītot cilvēks var informāciju pārbaudīt kaut vai internetā, var salīdzināt. Jo izglītotāka sabiedrība, jo grūtāk to mānīt.

Šogad Latvijas Universitātē pirmajā kursā tikai 22 procenti studentu mācīsies var valsts budžeta līdzekļiem. 78 procenti — simtprocentīgi par savu personīgo naudu. Un man vēl kāds mēģina iestāstīt, ka Latvijā nav maksas izglītības!.. Tautas partija ir par to, lai visiem studentiem tiek dots valsts galvojums, visiem tiek dotas iespējas saņemt valsts kredītu un mācīties. Ja pēc tam jaunie speciālisti nolems strādāt par privātiem advokātiem, braukt darbā uz ārzemēm, lūdzu, atmaksājiet kredītu. Bet medicīnai, skolotājiem, policistiem, visiem, kas strādās valstij vajadzīgā darbā, kredīts tiks dzēsts. Svarīgākais, ka visi būs varējuši mācīties un iegūt augstāko izglītību neatkarīgi no sociālā stāvokļa.

— **Vai Māra Vitola kļūda nebija faktā, ka nebija sagatavota visa likumu pakete? Tad būtu atkritušas daudzas neskaidrības.**

— Iespējams, ka bija pārāk straujš temps. Taču, piemēram, mežu reformā mēneša laikā dabūjām gatavu visu paketi.

Igaunijā viss, par ko mēs tikko runājām, darbojas jau četrus gadus. Četrus gadus strādā valsts galvojuma sistēma, četrus gadus komercbanku līdzekļi ir piesaistīti augstākās izglītības apmaksai. Valsts kompensē un atgriež naudu komercbankām par labākajiem jauno speciālistu kadriem, ko nopērk valsts vāja-

dzībām. Gan jau arī mēs ar laiku pie tā nonāksim.

— **Kā, jūsuprāt, beigsies «Latvijas ceļa» un Tautas partijas cīņa par Latvijas ceļu sakārtošanu?**

— Apspriežot tagadējās valdības deklarāciju, kļuva absolūti skaidrs, ka labi zināmais Krištopana modelis ceļu sakārtošanā nespēj garantēt situācijas uzlabošanu. Pat tajā gadījumā, ja akcīzes nodoklis tiktu iekasēts simtprocentīgi. Patlaban uz ceļiem neizdarītajos darbos deficīts ir apmēram 380 miljoni latu, katru gadu šis deficīts palielinās par 38 līdz 40 miljoniem latu. Tāpēc skaidrs, ka finansēšanas mehānisms kaut kādā veidā jāmaina. Satiksmes ministram, protams, vienkāršāk ir teikt, ka finansu ministrs nedod naudu. Kamēr nebūs izveidots alternatīvs finansēšanas mehānisms, kamēr nebūs atklātas naudas plūsmas un finansu ministrijā cilvēka, kas to visu regulēs, situācija nemainīsies. Tomēr tas ir labāk nekā glābt situāciju uz kādas citas nozāres rēķina.

— **Kādus rezultātus cerat sasniegt nākamajā gadā paredzētajās pašvaldību vēlēšanās?**

— Ne slīktākus par līdzšinējiem. Bet jāreķinās ar to, ka konkurence būs liela.

— **Kā komentējat «Pilsonu un nepilsonu savienības» solījumu savākt parakstus par referendumu organizēšanu par tiesībām nepilsoņiem piedalīties vietējo pašvaldību vēlēšanās?**

— Stingri esmu pret to, lai nepilsoņi vēlētu vietējās pašvaldības, jo tas jau ir jautājums par Satversmes grozīšanu. Sastversmē rakstīts, ka vara Latvijā pieder tautai. Bet tauta ir Latvijas pilsoņi nevis jebkurš, kurš tobrīd atrodas Latvijā. Uzskatu, ka nepilsoņiem ir jābūt visām tiesībām, izņemot tiesības vēlēties. Šobrīd taču nav arī ierobežojumu jebkuram nepilsonim kļūt par pilsoni. Ja esi lojāls un gribi būt aktīvs, lūdzu, naturalizējies un strādā, darbojies.

— **«Neatkarīgā Avīze» nesēn prognozēja, ka Tautas partija gāzīs jauno valdību, par instrumentu izmantojot valsts nākamā gada budžetu un manipulējot ar finansu politiku. Kāds ir jūsu komentārs?**

— Visi, kas iepazinušies ar valdības koalīcijas līgumu, zina, ka ir punkts, kas dod veto tiesības uz visiem principiāliem lēmumiem Tautas partijai un «Latvijas ceļam». Svarīgu lēmumu pieņemšanai vajadzīgas ceļinieku un mūsējo balsis. Ja kāda no partijām nebalso, pārēji lēmumu pieņemt nevar. Tautas partija ir atbalstījusi šo valdību bez kādiem īpašiem trikiem un politiskām intrigām. Mēs izteicām nepārprotamu atbalstu Andrim Bērziņam un atbalstīsim viņa vadīto

valdību tik ilgi, kamēr tā būs par svētību Latvijai.

— **Kādas ir jūsu domas par plaši izplatīto viedokli, ka neviena no līdzšinējām valdībām nav pietiekami uzmanības veltījusi mazajiem un vidējiem uzņēmējiem?**

— Tas ir ļoti diskutabls jautājums. Varētu jau izdarīt izmaiņas un noteikt, ka teiksim, uzņēmumam, kur gada laikā apgrozījums ir mazāks par 50 tūkstošiem latu, nodokļi nav jāmaksā. Visi teiktu — kāds labs atbalsts mazajiem uzņēmējiem. Bet jāskatās, ar ko Latvijas valsts tukšo nodokļu caurumu aizpildīs. Daži runā par Norvēģiju un uzsver, re, kā viņi subsidē mazās zemnieku saimniecības ar piecu hektāru platību. Bet tajā pat laikā viņi nemin, cik viņiem lēta nafta un citas izejvielas. Latvijas vienīgais resurss ir cilvēki. Starp citu, es zinu, kā minētajā gadījumā būtu Latvijā. Lielu uzņēmumu nebūtu, tos sadalītu — vienu meitai, otru sievai. Abi mazi, apgrozījuma nav, nodokļi arī nav jāmaksā. Vai tas būtu atbalsts? Vai tas būtu labums valstij?

Nodokļu sistēma Latvijā jau ir nostabilizēta. Tagad vajadzētu iet samazinājuma virzienā. To mana valdība nodemonstrēja — ražošanas ēkām nekustamā īpašuma nodokli samazināja no četriem līdz pusotram procentam. Šogad, sastādot budžetu, varētu samazināt vēl uz pusi procenta. Neskatoties uz sociālā budžeta deficītu, par procentu samazināts sociālais nodoklis. Tāpēc pamazām jāiet uz vispārēju nodokļu samazināšanu, tā radot vēlmi godīgi maksāt nodokļus.

— **Ko jūs domājat par Latgales nākotni?**

— Mana valdība nolēma par Eiropas līdzekļu piešķiršanu Latgalei. Kā šis lēmums tiks īstenots, rādīs laiks, visādā ziņā Tautas partijas ministri noteikti par to balsos. Tagad nauda Latgalē jāpumpē iekšā caur izglītību. 18,5 procenti lauksaimniecībā nodarbināto iedzīvotāju saražo 3,5 procentus nacionālā kopprodukta. Izglītība dod 7,6 procentu nacionālā kopprodukta un nodarbina krietni mazāk cilvēku. Negribu noliegt lauksaimniecību kopumā, taču kā uzņēmējs skaidri saprotu, ka ieguldīt naudu izdevīgāk ir tur, kur lielāka atdeve.

— **Tika solīts, ka uzņēmējiem maksās par jaunu darba vietu radīšanu. Kad tas notiks?**

— Ir izveidoti visdažādākie atbalsta fondi. Nu tos vajag apvienot, lai katrā nav priekšnieki, vietnieki un sekretāri. Tad arī varēs maksāt. Tikai jāpārdomā, kā to darīt, lai nerastos jauns biznesa veids — izveido darba vietas, saņem naudu un nozūd. Stingri jāpārdomā kontroles mehānisms.

Rajona pašvaldībās

Galēnu pagastā

■ Noslēdzies pašvaldības rīkotais konkurss uz Galēnu pamatskolas direktora vietu. Tika uzklauts konkursa komisijas priekšsēdētājas Margaritas Kroles ziņojums, kurā komisija šim amatam izvirzīja divus kandidātus — Dzintru Priževoi un Leonu Strupišu. Izvēli noteica padomes deputātu atklātais balsojums, kur 5 balsim «par», 2 «atturoties» par Galēnu pamatskolas direktori tika izvirzīta Dzintra Priževoi. Pašvaldība noslēgusi darba līgumu ar Dz. Priževoi uz gadu (2000.31.08. — 2001.31.08.), ja pēc termiņa beigām abas puses būs apmierinātas, līgums automātiski tiks pagarināts.

■ Galēnu pamatskolas padome apkopojusi datus par skolēnu sasniegumiem valsts un rajona olimpiādēs un konkursos. Pagasta padome nolēma piešķirt prēmijas par kopējo summu Ls 302 labākajiem skolēniem.

■ 6. jūnijā četri Galēnu pašvaldības pārstāvji piedalīsies kartes «Apceļosim Latvijas pils un muižas» prezentācijas pasākumā Cēsīs. Turpat tiek plānots piedalīties arī Latvijas piļu un muižu apsaimniekotāju asociācijas dibināšanā. Pagasta padome vienotās iesaistīties apsaimniekotāju asociācijā kā juridiska persona, ja šāda iespēja tiks piedāvāta. Deleģēti 4 pašvaldības pārstāvji, kas pārstāvēs Galēnu pagasta intereses šajā saņēmē. Apvienojoties asociācijā, galēnieši cer rast reālas iespējas pašvaldībai piederošās muižas ēkas apsaimniekošanā un atjaunošanā.

■ Izvērtētas 14 Galēnu pagasta zemnieku saimniecības un pieņemts lēmums konkursam «Sakoptākais pagasts un sēta Preiļu rajonā» izvirzīt sekojošas saimniecības: kategorijā «zemnieku saimniecība» — Jāņa Gaigala saimniecību; «ne tradicionālā z/s» — Marijas Upenieces saimniecību; «ražošanas objekts» — Jāņa Kupra kokmateriālu pārstrādes gateri, kas precīzi ražo arī eksportam; «sabiedriskais objekts» — Maltas Trūpu sādžas kapsētu. Pagasta padome nolēmusi lūgt rajona padomi rast iespēju pagastu apmeklēt 4. jūlijā.

■ Apstiprināts nolikums konkursam «Sakoptākā kāpņu telpa daudzdzīvokļu mājās», kas notiek Galēnu pagastā. Konkursa komisiju veidos pieci cilvēki, kas līdz 16. jūnijam izvērtēs paveikto. Pirmo trīs vietu ieguvējiem — prēmijas, apbalvošana notiks Līgo vakarā.

■ Pieņemti saistošie noteikumi nr. 1 «Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Galēnu pagastā». Ir sagatavots projekts nosūtīšanai Pašvaldību lietu pārvaldei par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu. Tajā konkrētizēti ierobežojumi un noteikumi sadzīves atkritumu izvešanai, glabāšanai, rekultivācijai, poligona izveidei, otrreizējai pārstrādei. Izstrādāti speciāli noteikumi bīstamo un ķīmisko atkritumu, piemēram, šļircu, stikla, plastmasas uzglabāšanai un pārvadāšanai.

■ Pagasta padomes deputāti izskatīja 16 fizisku un juridisku personu iesniegumus. Tika piešķirti pabalsti ārstēšanās izdevumu segšanai, bērnu pabalsti. Kāda pašvaldības dzīvokļa īrniece lūdza pabalstu iebūvētās grīdas remontam, speciālisti izvērtēs zaudējumu apjomu. Savukārt z/s «Vairogs» lūdza pašvaldību ļaut atvērt veikalus celtniecības materiālu, rezerves daļu, smērvielu un citu saimniecības preču tirgošanai. Pašvaldība atbalstīja tirdzniecības vietas izveidi bijušā dispečeru punkta ēkā.

G.Kraukle

Rožupē tiekas Livānu novada dejojāji

Ginta Kraukle
Autores foto

Bieži vien ar nožēlu nākas secināt, ka kultūras dzīves bagātināšanai un jaunu pasākumu organizēšanai nepietiek nedz līdzekļu, nedz īsti arī gribēšanas, tādēļ patīkams pārsteigums ir šovasar valdošā rosība. Varbūt tālab, ka šī ir skolēnu dziesmu un deju svētku vasara, savu prasmu un varēšanu gribas parādīt ne tikai uz Rīgas lielajām skatuvēm, bet arī savā dzimtajā pusē. 27. maijā Rožupes pagasta estrādē pulcināja lielus un mazus dejojājus, jo pirmo reizi tika rīkoti Livānu novada deju svētki.

Rosība Rožupes estrādē sākās jau ap sestdienas pusdienlaiku, dalībnieki izločija kājas, kolektīvu vadītāji vēlreiz aicināja savus dejojājus izdejot sarežģītākos soļus, lai viss izdotos godam. Saules sarkasētājā estrādes laukumā savu kārtu dejojāji, gan arī dejas seniori. Svētku organizētāji bija parūpējušies par pusdienām dejojājiem Rožupes pamatskolā. Savukārt īsi pirms astoņiem sākās dalībnieku gājiens estrādes virzienā, tajā piedalījās 14 deju kolektīvi. Vakara vadītāju lomās iejutās Maija (Elza Zute LĢ 12. klase) un Varis (Edgars Pumpas LĢ 12. klase) no A. Brigaderes lūgas. Svētku dalībnieki bija ne tikai novada deju kolektīvi, bet arī Rudzātu pagasta dejojāji, kā arī svētku viesi — Utenas pilsētas folkloras ansamblis un kapela «Utauta». Kapelas vadītājs Laimutis Kirilauskas ar māksliniecisko pašdarbību nodarbojas 34 gadus, Livānos Utenas pilsētas pašdarbnieki videsojo otro reizi. Iepriekšējā bijusi pirms desmit gadiem. Lietuviešu folkloras kopu 30 cilvēku sastāvā vada Luda Gričuviene, dalībnieki esot ļoti dažādi — gan studenti, gan arī pensijas vecuma ļaudis. Svētku dalībniekus un skatītājus patīkami pārsteidza viesu sirsnīgā uzruna un laba vēlējumi latviešu valodā. Kā pēc tam teica kolektīva vadītāji, uzruna neesot sagādājusi grūtības, jo brāļu tautu valodas esot līdzīgas, viegli uztveramas.

Vismazākie dalībnieki bija Rožupes pamatskolas 1.-3. klašu dejojāji (vadītāja Maija Jasinska), plaši pārstāvēta bija 3.-4. klašu grupa — Jaunsilavu pamatskolas kolektīvs (vadītājs Andris Usārs) un divi Livānu ģimnāzijas deju kolektīvi (vadītājas Anita Ancāne un Anita Gusāre). 5. un 6. klašu grupā devoja Rudzātu vidusskolas dejojāji (vadītāja Lilita Rudzāte) un Jaunsilavu pamatskolas kolektīvs, kuru vada Andris Usārs. 7.-9. klašu

● Svētku dalībnieku gājiens pirmajos Livānu novada deju svētkos.

● Deju svētku goda dalībnieki — Rožupes pagasta vidējās paaudzes deju kolektīvs šogad atzīmē ansambļa pastāvēšanas desmitgadi. Kolektīvu vada Andris Usārs.

deju kolektīvu Livānu ģimnāzijā vada Anita Ancāne, savukārt Rožupes pamatskolā — Ināra Lietauņiece. Andra Usāra vadībā dejo jaunieši — Livānu ģimnāzijas 10.-12. klašu kolektīvs un Tautas deju ansamblis «Silava». Vadītājas Anitas Lukjansas ziņā ir Livānu kultūras centra vidējās paaudzes dejojāji. Deju papildināja arī dziesma Livānu kapelas «Dunduriņš» sniegtumā.

Katrs, kas siltajā sestdienas vakarā bija ieradies Rožupē, pamanīja, ka šo svētku goda vietā pamatoti tika celti mājinieki — Rožupes kultūras nama vidējās paaudzes deju kolektīvs, kas tieši šogad sagaidīja savu desmitgadi. Ar ziediem un pateicības vārdiem tika sveikta ansambļa bijusī vadītāja Anita Lukjanska un tagadējais skolotājs, talantīgais pedagogs, vairāku deju kolektīvu vadītājs Andris Usārs. Šajos desmit gados rožupieši ir rūdījuši savu dejojāpasmu ne tikai pašos mēģinājumos, daudzos koncertos, kā arī atstājuši savus soļus lielajos Dziesmu un deju svētku rakstos. Ju-

bilāriem dejas solis tovarik likās īpaši viegls, skatītājiem viņu sniegums — nevainojams. Emīļa Melngaiļa mākslas centra balvas novada pašdarbniekiem par ilggadēju ieguldījumu tautas mākslas kopšanā pasniedza Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore un kultūras darba organizatore Elvīra Brovacka. Par ieguldījumu dejas mākslas attīstībā pateicās arī novada domes priekšsēdētāja vietnieki Viktors Kūka, kas bija uzņēmies lielu daļu organizatorisko rūpju, un Aivars Smelcers. Galvenie svētku atbalstītāji bija a/s «Livānu stikls», IU «Adugs», IU «Paula» un SIA «Universālveikals PL».

Novada sirds šajā vakarā pulsēja Rožupē, atzina deputāte Veneranda Caune, nožēlojot vienīgi to, ka daudziem novada ļaudīm nebija iespējas redzēt šos svētkus klātienē. Pirmie novada deju svētki noslēdzās ar salūtu, taču organizatori solīja — tiksimies arī nākamgad, jo šie svētki, iespējams, kļūs par vēl vienu labu tradīciju.

Desmitā «3 x 3» nometne šovasar — Aglonā

Lidija Kirillova

Ar ko cilvēku apziņā Latvijā un citur pasaulē saistās Latgales vārds? Ar ziliem ezeriem, mirdzošiem māla traukiem medus, zemes un debesu krāsās. Ar Latgales cilvēku viesmīlību un devīgumu. Tie, kuri kaut reizi bijuši Latgalē, noteikti ir izjutuši kaut mazu daļiņu novada burvības. Šovasar no 23. līdz 30. jūlijam mums būs iespēja Aglonā uzņemt ciemiņus. Šajā laikā tur notiks desmitā Vispasaules latviešu nometne «3 x 3».

Par to, kas īsti ir nometne, kāpēc tā šogad notiek Aglonā un ko tā piedāvās dalībniekiem un rajona iedzīvotājiem, stāsta nometnes vadītāja, Preiļu rajona padomes kultūras darba organizatore Elvīra Brovacka.

— Vispasaules latviešu nometne «3 x 3» veltīta latvisko zināšanu paplašināšanai,

kopības izjūtas veicināšanai, ģimeņu stiprināšanai, draudzības sekmēšanai un latviskās kultūrvides attīstīšanai. Nometnes mērķis ir panākt, lai trīs paaudzes (vecvecāki, vecāki un bērni) varētu mācīties cita no citas un vismaz vienu nedēļu gadā darīt to, kas sirdij dod prieku. Nometnes moto ir dziesmas vārdi:

«Ko dziedāšu, ko runāšu,
Svešu zemi staigādama?
Dziedāš' pati savu dziesmu,
Runāš' savu valodiņu.»

Šogad nometņu kustība svin savu desmitgadi. Tāpēc varam būt lepnī, ka jubilejas reizē esam saimnieki. Aglonas un rajona iedzīvotāji varēs tuvāk iepazīties ar daudzām nopietnām lietām, jo nometnes programā ietilpst nodarbības par vēsturi, sabiedrību, politiku, reliģiju, mākslu, literatūru, mūziku, drāmu, tradīcijām, svētkiem, folkloru, tautas dejām. Līdztekus atsevišķo interešu grupu ievirzēm, semināriem, prak-

tisko projektu grupām un darbiniecēm tiek gatavoti kopreferāti un vakara programmas. Ieviržu vadītāji un lektori būs latviešu kultūras, politiskie un sabiedriskie darbinieki, profesionāļi ar pieredzi savās nozarēs.

«3 x 3» nometnes atsevišķās valstīs rīko šo valstu nometnes centrālās organizācijas, kā arī īpaši dibinātās padomes. Kustību rosina, atbalsta un koordinē Pasaules Brīvo latviešu apvienības (PBLA) Izglītības padome (IP). Latvijā «3 x 3» ir sabiedriska organizācija, kur nometņu darbu vada valde.

Ideja par nometni Aglonā radās pirms vairākiem gadiem. Plānojām, ka ciemiņus uzņemsim Aglonas internāģimnāzijā. Taču divu gadu laikā daudz kas izmainījās. Skola, atbilstoši tiesas spriedumam, bija spiesta telpas atdot bazilikai un pārcelties citur. Līdzšinējās ēkas vairs ne tuvu nebija tādā kārtībā, lai tur izmītinātu nometnes dalībniekus.

Turpinājums 5. lappusē.

Līvānu poliklīnikai draud slēgšana

Ginta Kraukle

Rēizē ar jaunā medicīnas finansēšanas modeļa ieviešanu, kas sāks darboties šī gada 1. jūlijā, izmainīsies arī finansiālo līdzekļu cirkulācijas mehānisms medicīnas aprūpes iestādēm, tajā skaitā poliklīnikām. Valsts finansējums tiks novirzīts ģimenes ārstiem, kas tālāk apsaimniekos šos līdzekļus. Jau tagad, dodoties pie speciālistiem, vispirms slimniekam jāpemeklē savs ģimenes ārsts, kurš vajadzības gadījumā nosūta pie speciālista — ķirurga, ginekologa vai kāda cita speciālista. Vienlaikus ģimenes ārsti novirzīs šīm manipulācijām arī daļu līdzekļu. Lai gan pagaidām jaunā sistēma darbojas tikai daļēji, pamazām, bet nenovēršami uz šī fona ir izveidojusies krīzes situācija Preiļu rajona pašvaldības uzņēmumā Līvānu poliklīnika, kuras eksistence patlaban ir apdraudēta un atkarīga no tā — paliks ģimenes ārsti poliklīnikas telpās vai arī veidos savas privātprakses ārpus telpām. Lielās poliklīnikas ēkas uzturēšana prasa finansiālus ieguldījumus, kuru poliklīnikai nav. Vēl vairāk, ir uzkrājies vairāk nekā 21 tūkstoši liels nodokļu parāds. Ārpus poliklīnikas telpām savas privātprakses jau atvēruši vairāki primārās aprūpes ārsti, daži izteikuši vēlēšanos darīt to tuvāko mēnešu laikā, taču poliklīnikai tas nozīmē tikai vienu — slēgšanu, jo, aizejot ģimenes ārstiem, līdzī aiziet arī nauda. Izveidojusies situācija, ka lielākie naudas pelnītāji ir ģimenes ārsti, taču poliklīnika — tā ir arī laboratorija, fluorogrāfs, ķirurgs, okulists un citi speciālisti, bez kuriem nevarēs iztikt arī ģimenes ārsti. Vai iespējams atrast kompromisu šajā visnotaļ nopietnajā situācijā? Kam jāpieņem lēmums un kādam tam būt? Visbeidzot — kurš uzņemsies atbildību iedzīvotāju priekšā, ja poliklīniku tiešmā likvidēs. Vai un kam ir morālas tiesības tā rīkoties? Vairāk tomēr ir iespējams dzīvot taupīgāk, lai izdzīvotu? Jautājumu bija daudz un speciālistu pilnsapulce, kurā klāt bija arī rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore un Daugavas slimokases Preiļu filiāles vadītāja Viktorija Šmukste, bija ilga un smaga.

Nauda caur slimokasēm uz medicīnas pakalpojumu sniedzējiesādēm plūst tikpat lielā apjomā kā līdz šim, tās nav kļūvis nedz mazāk, nedz vairāk. Mainīts ir naudas aprites modelis, kur ģimenes ārsti pilda filtra funkcijas un no viņu darbības tieši ir atkarīgi arī pārējie iestādes speciālisti.

Līvānu poliklīnikas mēneša izmaksas:	
apkure (apkures sezonas laikā)	Ls 1400
elektroenerģija	Ls 280
sakari (telefons)	Ls 220
kanalizācija	Ls 80
konteineru izvešana	Ls 18
apsardze	Ls 24
garāžas noma	Ls 32
KOPĀ	Ls 2054
Lielākos izdevumus sastāda apkure, elektrība, sakari, kā arī medicīniskās aparatūras uzturēšana un nepelnošā daļa, kas tiek izmaksāta algās. Poliklīnikas ienēmumus veido summa, ko iekasē no ģimenes ārstiem — Ls 584, stomatologiem — Ls 168 un protēzistiem — Ls 149.	

jo atsevišķs speciālists pacientu piesaistīt vairs nevar. Slimokase reģistrē ģimenes ārstu prakses un, sākot jau no 1. jūnija, primārās aprūpes ārsti plāno uzsākt darbu pēc jaunās kapitācijas sistēmas. Poliklīnikas uzturēšana ir dārga, nav skaidrības par to, cik ģimenes ārstiem izmaksās reģistratūras, transporta, laboratorijas un citi poliklīnikas pakalpojumi. Šī neskaidrība ir radījusi nedrošību arī ģimenes ārstu vidū, vairāki apsver domu par citu prakses telpu meklēšanu. Sava privātprakse un sava nauda ir vilinoša perspektīva, taču tam ir arī vairāki «bet», jo neba tik vienkārši ir iegūt sertifikāciju — noteikumi, kontrole un kvalitātes prasības ir ļoti augstas. Ģimenes ārstu aizplūšana no poliklīnikas netieši veicina šīs iestādes bankrotā iespējamību, līdz ar to neērtības pacientam, nespēju sniegt slimniekiem kvalitatīvu medicīnisko aprūpi. Ja ārsti izšķiras par šādu soli un aiziet no poliklīnikas, viņi apzinās, ka nāktne būs spiesti ņemt kredītu sava biznesa attīstībai, lai attaisnotu milzīgo atbildību par iedzīvotāju veselību.

Uzrunājot Līvānu poliklīnikas darbiniekus, rajona padomes izpilddirektore A. Pastore atzina, ka rajona padomes funkcija ir nodrošināt pārstāvniecību reģionālajā slimokasē, taču finansējums poliklīnikai nāk caur Daugavas slimokasi. A. Pastore puda neizpratni, kāpēc Līvānu poliklīnika nav veikusi iedzīvotāju ienākumu nodokļu un sociālā nodokļa maksājumus, tā vietā iegādājoties medicīnisko aparatūru. Finansējums, ko piešķir valsts caur Daugavas slimokasi, paredzēts medicīniskās aprūpes minimuma nodrošināšanai nevis uzņēmuma uzturēšanai un pamatlīdzekļu iegādei, uzsvēra A. Pastore. Nevar domāt par attīstību, ja jautājums skar izdzīvošanu. Sapulces dalībnieki vienojās un izveidoja darba grupu, ku-

rā pārstāvēti ģimenes ārsti, stomatologi, speciālisti, vidējais medicīniskais personāls, poliklīnikas grāmatvedība un administrācija. Kā pastāstīja poliklīnikas direktore Ināra Pastare-Meikališa, ir veikti aprēķini un apsvērtā iespēja darbam izmantot tikai otro un trešo poliklīnikas stāvu. Pirmais stāvs varētu tikt izīrēts uzņēmumiem un privātpersonām, taču nepieciešams atbalsts gan no rajona, gan Līvānu novada domes pašvaldības.

Darboties sācis jaunais rentgenaparāts Līvānu slimnīcā, taču poliklīnikā strādā arī otrs, daudz vecāks rentgenogrāfs. Šis aparatūras, kas ir fiziski un morāli novecojusi, ekspluatācijas izmaksas ir ļoti augstas, nepieciešami remonts, regulāri tiek mainītas detaļas. Vidēji šī nerentablā kabineta uzturēšanai poliklīnika mēnesī tērē 257 latus. Poliklīnikas vadība uzsver — vecā aparatūra sevi neatpeln, līvāniešu vajadzības pilnībā spēj apmierināt modernā rentgena tehnika blakus esošajā slimnīcas ēkā. Rentgena aparatūru demontējot, atbrīvotos telpas poliklīnikas pirmajā stāvā. Medīki ir vienprātīgi, ka iespējams dzīvot taupīgāk, sašaurinot kabinetu sistēmu, ar laiku, iespējams, atsakoties no reģistratūras vai, piemēram, laboratorijas, kas tiks pārceļta uz slimnīcas telpām, taču šajā pārejas posmā nepieciešama ieinteresētība no pašvaldību puses. Ārsti uzskata, ka viņu pienākums nav uzņemties atbildību, pieņemot lēmumu par uzņēmuma likvidāciju.

Poliklīnika ir gatava samazināt telpas, savukārt, pašvaldības izdevums būtu atstāt tām attiecīgu pielietojumu. Bezpeļņas organizācijas, kāda ir Līvānu pilsētas poliklīnika, izdevums nav nodarboties ar uzņēmēju piesaisti un telpu izīrēšanu. Ārsti ir atbildīgi vienīgi par medicīniskās aprūpes nodrošināšanu. Situācija ir draudīga ne vien ārstiem, bet katram no mums; pacientiem. Iedzīvotāji, kuriem nepieciešama medicīniskā aprūpe, ir un būs. Ir šīs aprūpes sniedzēji, kuri gatavi dzīvot peticīgāk, lai saglabātu medicīnisko pakalpojumu klāstu vienuviet, taču arī pašvaldības nedrīkst norobežoties no iedzīvotājiem, no pacientiem tāpēc, ka nav naudas ēkas uzturēšanai. Neskaitāmi piemēri ir pierādījuši, ka likvidācija ir šķietami vieglākais un ātrākais ceļš, taču to, kas iznīcināts, uzcelt no jauna diemžēl vairs nebūs iespējams. Gribas cerēt, ka Līvāni nekļūs par vienu tukšu ēku bagātāki, un ka savu ģimenes ārstu, okulistu vai stomatologu mums nenāksies meklēt katru savā pilsētas malā.

Rajona pašvaldībās

Preiļu pagastā

■ No 26. līdz 29. jūnijam notiks tradicionālā skate «Sakoptākā Preiļu pagasta ēka un ražošanas objekts». Kā informēja pagasta padomes priekšsēdētāja Zinaida Vilcāne, kura ir arī vērtēšanas komisijas priekšsēdētāja, skate notiks atbilstoši jau agrāk izstrādātajam un apstiprinātajam nolikumam. Skates rezultāti tiks paziņoti svinīgā sarīkojumā.

■ Deputāti piešķir līdzekļus 3. jūnijā paredzētajiem bērniem svētkiem pagastā. Pavisam 19 četrgadīgi pagasta iedzīvotāju mazuļi savos svētkos varēs noskatīties Leļļu teātra aktieru priekšnesumus un saņems dāvanas. Z. Vilcāne atzina, ka turpmākajos gados tik liels mazo svinētāju pulks pagastā vairs nav gaidāms.

■ Piešķirts vienreizējs pabalsts tiem pašvaldības jauniešiem, kuri šogad beidz skolas, tādu pašvaldībā ir 18. Viņi saņems pa 10 latiem katrs.

■ Padomes deputāti noteica samaksu par traktortehnikas pakalpojumu izmantošanu. Pagasta iedzīvotājiem būs jāmaksā, piemēram, par kultivēšanu 9 lati par hektāru, preses «Sigulda» izmantošana maksās 6 latus, bet zemes viena hektāra aparšana — 25 latus par hektāru.

■ Aptuveni 100 lati tika piešķirti Jaņu dienas svinību rīkošanai pagastā. Lielākā daļa finansējuma paredzēta muzikantiem. Atlikušie līdzekļi tiks iztērēti dažādu konkursu rīkošanai, kā arī nelielu dāvanu iegādei pagastā dzīvojošajiem Jāņiem, pie kuriem Līgo vakarā aplīgot dodas pagasta padomes pārstāvji un folkloras kopas dalībnieki.

L. Kirillova

Vēl tikai šonedēļ

Tikai līdz šīs nedēļas beigām — 3. jūnijam, kā informē Dienvidlatgales reģionālās lauksaimniecības pārvaldes (DRLP) Preiļu atbalsta sektora (PAS) vecākais referents Jānis Kivlenieks, var iesniegt pieteikumus 2000. gada subsīdiju saņemšanai augkopībā. Tās paredzētas par vasarāju graudzāļu sēklu pārdošanu un tām, kas iestrādātas sēkludzēšanas sējumos, tāpat par iesētajiem līnīm, rapsi, ripsi, eļļas līnīm un griķiem, par ierīkotajiem ilggadīgajiem stādījumiem.

Dzirnavnieks gaida līgumslēdzējus

Akciju sabiedrība «Rēzeknes dzirnavnieks» no šī gada 22. maija slēdz līgumus ar zemniekiem par 2000. gada ražas graudu piegādi. Uzņēmuma komercdirektore Marija Ločmele savā paziņojumā raksta, ka no zemniekiem iepirks 10 tūkstošus tonnu graudu, tajā skaitā 4,8 tūkstošus tonnu pārtikas kviešu un 2,8 tūkstošus tonnu pārtikas rudzu, kā arī 2,5 tūkstošus tonnu lopbarības graudu (kvieši, mieži). Daži kvalitātes bāzes rādītāji: mitrums pārtikas graudiem — 13%, lopbarības — 14%, tilpummasa pārtikas graudiem — 700 gramu litrā ruzdīem un 775 gramu kviešiem, lopbarības — no 460 gramu uzāzām līdz 650 gramu kviešiem. Piemaisījumu un atkritumu daudzums pārtikas graudiem: 1-2 procenti, lopbarības 5 (atkritumi) — 15 (citu graudu) procenti.

Līgumu slēdzot, jāuzrāda saimniecības reģistrācijas apliecības un norēķinu konta numuri, izziņa no pagasta par lauksaimniecībā izmantojamo zemi, PVN maksātāja izziņa no valsts ieņēmumu dienesta.

A. Rancāns

Desmitā «3 x 3» nometne šovasar — Aglonā

Sākums 4. lappusē.

To saimnieki no nometnes vadības pieprasīja tāmi remontdarbiem divdesmit (!) tūkstošu latu vērtībā. Vairāk kā skaidrs, ka mums tādu līdzekļu nav un nekad nebūs. Tāpēc neatlika nekā cits kā meklēt jaunu mītni, un esmu to atradusi Aglonas vidusskolā.

Pateicoties vidusskolas direktora Feoktista Pušņakova pretimnākšanai, viņa pedagoga un skolas darbinieku uzņēmībai, nometnes sagatavošanas darbi rit uz priekšu visai raiti arī bez desmitas tūkstošu latu mērāma naudas zutņa. Tomēr nometnes darbam nepieciešams un ļoti vēlams visu atbalsts, svētība un palīdzība nometnes sadzīves organizēšanā.

Lai situācija būtu skaidra, pastāstīšu, kādi ir nometnes izdevumi: dalībnieku ēdināšana, transporta izdevumi, materiālu iegāde darbam, saimniecības un organizatoriskie izdevumi, kultūras pasākumu materiālais nodrošinājums, nometnes avīzes izdošana, dalībnieku krekliņu iegāde un apdruka, iespējami arī citi neparedzēti izdevumi. Pagaidām nometnes sponsorēšanā piedalās PBLA IP. Daļu finansējuma dos nometnei pieteikušos dalībnieku iemaksas, 30 lati

vienai personai (bērniem, kas jaunāki par septiņiem gadiem — 15 latu), taču summa vienai ģimenei nedrīkst pārsniegt 120 latus. Ieviržu vadītāji par darbu nometnē nekādu maksu nesauņems, taču nometnes vadībai jāsedz viņu uzturēšanās izdevumi.

Patikami, ka maija beigās nometne jau gandrīz nokomplektēta. Plaši pārstāvēta Latvija, piemēram, no Daugavpils pieteikusies Priediņu ģimene deviņu cilvēku sastāvā, būs dalībnieki no Valmieras rajona, Jelgavas, Rīgas, Rēzeknes, Zvejnieciema, Viļāniem, Kuldīgas, Balviem, Alūksnes rajona. Krievijas Federāciju pārstāvēs latviešu ģimenes no Omskas apgabala, Magadanas un Maskavas, atbrauks tautieši no Gruzijas, Amerikas Savienotajām Valstīm, Austrālijas, Jaunzēlandes, Vācijas. Protams, nometnē piedalīsies arī Preiļu rajona ģimenes. Pavisam uzņemsim ap diviem simtiem dalībnieku.

Droši varu apsolīt, ka nedēļa Aglonā pāies ātri, radoši un aizraujoši. Būs nometnes atklāšana, dievkalpojums Aglonas bazilīkā, garīgās mūzikas koncerts, sadziedāšanās ar Preiļu pagasta folkloras kopu «Leiči». Iecerēts kopreferāts par Preiļu novadu, tikšanās ar bērnu folkloras kopu «Ceiru-

leits» no Līvāniem, iepazīšanās ar Aglonas pagasta vēsturi, arheoloģijas, mākslas, arhitektūras pieminekļiem. Būs «krustaceļš» Aglonas bazilikas dārzā — gaismas brīdis mūsu dveselēm. Svinēsim Annas jeb visu saimnieču dienu, vakarā skatīsim pašu agloniešu sagatavotu kultūras programmu. Kādā citā kopreferātā runāsim par rajona ezeriem, pēc pašu izvēles dalībnieki varēs doties dažādās ekskursijās uz Preiļiem, Jaunaglonu, Rušonu, Bērzgali vai Riebiņiem. Būs sporta diena, bet noslēguma programmā paredzēta tikšanās ar Latvijas Dailes teātra aktieriem, mūsu novadniekiem.

Pēc noslogotas dienas iespējama kāda spoku nakts, kurā gaidāmi daudzi pārsteigumi. Visbeidzot, varēs vērot podu apdezināšanu un izņemšanu no krāsns, uzstāties ar priekšnesumiem pašiem un dancot līdz pirmajiem gaiļiem kopā ar novada populāro kapelu «Jūlijs».

Mums nepieciešama to cilvēku sabiedrība, pieredze un uzmundrinājums, kuri dara mums labu. Mums nepieciešami dzīvīgi cilvēki, ar kuriem gribas tīkties vēl un vēl. Mums nepieciešami draugi, lai savstarpēji uzlādētos, lai apmainītos domām, lai dzīvotu. Uz tikšanos Aglonā jūlija beigās!

Ziņo ugunsdzēsēji

Kopš gada sākuma Preiļu rajonā ir notikuši 64 izbraukumi uz ugunsgrēkiem, uguns nodarītie zaudējumi pārsniedz Ls 13760, gājuši bojā 8 cilvēki.

Palielinājies ugunsgrēku skaits laukos. Izpētot ugunsgrēku cēloņus, secinām, ka nelaime ir viena un tā pati — neuzmanīga rīcība ar uguni, elektroiekārtu nepareiza ekspluatācija un to bojājumi.

Aprīļa mēnesī ir notikuši 18 ugunsgrēki. Materiāls zaudējums — Ls 4000. 4 cilvēki gājuši bojā. Lielākais aprīļa mēneša ugunsgrēks notika Rušonas pa-

gastā «Lubānos», kur neuzmanīgas smēķēšanas rezultātā gāja bojā 3 cilvēki.

Šajā pavasī ugunsdzēsējiem daudz rūpju sagādāja sausās zāles dedzinātāji. Aprīli un maijā izdega 21 ha zāles un 4,5 ha meža.

Vietējām pašvaldībām vajadzētu piemērot administratīvos sodus cilvēkiem, kas neievēro ugunsdrošības noteikumus mežos.

**Edgars Catlakšs,
UDG virsnieka vietnieks, VUGD
Preiļu nodaļas vada komandieris**

Fakti un izziņa

► 1999. gadā Latvijā reģistrēti 1198 meža ugunsgrēki vairāk nekā 1400 hektāru platībā.

► 1999. gadā visvairāk meža ugunsgrēku reģistrēts Daugavpils Valsts virsmežniecībā — 328, bet lielākās meža platības izdegušas Jūrmalas Valsts virsmežniecībā — 507,85 hektāri.

► 2000. gadā jau reģistrēti 125 meža ugunsgrēki, kas izpostījuši apmēram 100 hektāru lielu platību.

Meža dzēšanas veidi

► Ar ūdeni — to pārsvarā veic ugunsdzēsēji. Var izmantot arī helikopterus, no kuriem lej ūdeni ugunsgrēka epicentrā.

► Ar smiltīm — tiek rakti aizsarggrāvji, lai liesmas nespētu izplatīties.

► Ar meijām — liesmas dzēšot, jāuzmanās, lai neuzsviestu sev kādu čūsku.

Kas jāievēro dzēšanas darbos?

► Vēlams, lai meža dzēšanas darbos piedalītos cilvēki, kas vakcinējušies pret ērcu encefalītu.

► Ejojot mežā, jāuzmanās, lai neiekristu kādā bedrē, kas radusies, izdegot pazemes kūdras slānim.

► Dzēšot mežu, laukumā neatrasties vienam pašam, jo kodīgie dūmi var radīt samanašas zudumu.

Norvēģijas lašu lietošana apdraud veselību

Norvēģijas fjordu lašu lietošana uz turā apdraud veselību, ziņo LETA. Laikrakstā *Dagens Nybeter* teikts, ka šis zivs ir nevajadzīgs, nederīgs produkts un varbūt pat var izraisīt saslimšanu ar ļaundabīgiem audzējiem.

Fjordu lasis esot ģenētiski pārveidots, un šis zivis, cieši iesprostotas, dzīvo iezogojumos, kur tām uzbrūkot parazitāri, baktērijas un vīrusi. Lašiem tiek dotas vakcīnas un zāles, kā arī šaubīgas barības vielas, kas var būt kancerogēnas. Autors uzsver, ka norvēģu un zviedru varas iestādēm vajadzētu informēt patērētājus, vai lašos atrodas toksiskas vielas.

Norvēģijas fjordu lasis ir kļuvis par ārkārtīgi lielu valsts eksporta panākumu

pasaules tirgū. Pērn norvēģi pārdeva fjordu lašus par 11 miljardiem Norvēģijas kronu.

Kaut arī Latvijas Sanitārās robežinspekcijas datu bāzē nav sevišķi izdalīts, vai no Norvēģijas ievestie laši ir audzēti fjordos vai zvejoti okeānā, pēc Latvijas Zivsaimniecības pārvaldes rīcībā esošās informācijas, Latvijā tiek ievesti Norvēģijas fjordos audzētie laši. Pēc Sanitārās robežinspekcijas rīcībā esošās informācijas Latvijā šogad no Norvēģijas ievestas 55 tonnas lašu.

Kā ziņo Valsts veterinārais dienests, visi Latvijā ievestie laši tiek pārbaudīti, vai tajos nav parazitāri (tas ir obligātais izmeklējums). Ir izdots rīkojums pārbaudīt toksiskumu.

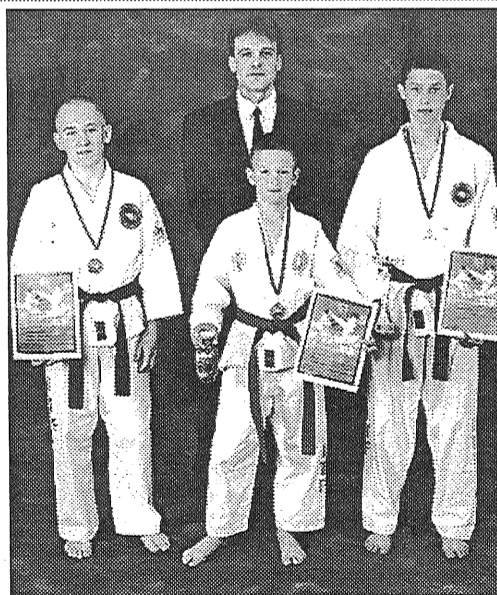
Sporta ziņas

Ginta Kraukle

No Igaunijas ar čempiona titulu

No 20. līdz 21. maijam Tallinā notika 4. Igaunijas atklātais Tekvon - do čempionāts, kurā piedalījās komandas no Igaunijas, Krievijas un Latvijas Tekvon - do federācijām. No Latvijas uz šo čempionātu devās komanda 21 sportista sastāvā, trīs no tiem — sportista kluba LTSC Līvānu filiāles sportisti. Latvija čempionātā izcīnīja 17 godalgotas vietas, uzrādot labāko šī čempionāta rezultātu. Līvānieši jau trešo reizi piedalās Igaunijas čempionātā, bet atzīstami sasniegumi tika gūti tikai šogad. Svara kategorijā līdz 45 kg spāringā «Masogi» 3. vietu izcīnīja Aleksandrs Jefremovs, svara kategorijā līdz 35 kg 2. vietu izcīnīja Markels Jefremovs, savukārt čempiona titulu svara kategorijā līdz 55 kg izcīnīja Romāns Smirmovs.

Šis sacensības bija laba sagatavošanās 2. bērnu un jauniešu Tekvon - do spēlēm, kuras notiks 17. jūnijā Rīgā, piedaloties arī Lietuvas un Igaunijas Tekvon - do federācijām. Sacikstes Rīgā būs kārtējais

● No kreisās A.Jefremovs, M.Jefremovs, R.Smirmovs. Aizmugurē instruktors J.Grāveris

Līvānu tekvondistu pārbaudījums cīņas tehnikas pilnveidošanā. Tekvon - do sporta kluba LTSC Līvānu filiāles instruktors Jānis Grāveris pateicās Aleksandra, Markela un Romāna vecākiem par atbalstu, kas nodrošināja iespēju sportistiem piedalīties čempionātā Igaunijā.

POLICIJAS ZIŅAS

(22. — 28. maijs)

► 22. maijā Kārlis K. Līvānos, Parka ielā 9a sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

► 22. maijā Raisa P. Stabulnieku pagasta «Vilciņos» sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

► 23. maijā Līvānos, Smilšu ielā 3 jauniešu kompānija alkohola reibumā izsita gaiteni loga stiklu un veica huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

► 23. maijā Aivaram C. piederošajam automobiliem Ford Transit Līvānos, Rīgas ielā nenoskaidrotos apstākļos izsists aizmugurējais labais luksturis. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

► 23. maijā Preiļu Valsts ģimnāzijā no direktora vietnieka kabineta pazuda 3.h kursa sekmiņu žurnāls. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

► 23. maijā konstatēts, ka no Genovefas U. mājas pagalma Rušonas pagasta I Gailišos pazudušas četras alumīnija kanas. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

► 24. maijā Māris P. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības Galēnu pagasta Lomos pie veikala «Makra». Sastādīts administratīvais protokols.

► 24. maijā Pjotrs L. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības Riebiņos. Sastādīts administratīvais protokols.

► 25. maijā ceļa Krāslava — Preiļi — Madona 35. kilometrā automašīna Ford Escort, kuru vadīja Valdis L., iebrāuca pretējā joslā un sadūrās ar Audi 100, kur pie stūres atradās Vladislavs L. Cietušo nav, bojātas automašīnas. Sastādīts administratīvais protokols.

► 25. maijā no Ivana L. traktora MTZ-80 (Silajānos, Zaļajā ielā 1) pazuda akumulators. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

► 27. maijā Līvānos uz Rīgas ielas notika sadursme starp automašīnu VW Passat, kuru vadīja Sanita B., un Audi 80, kuru vadīja Edgars S. Bojātas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

► 27. maijā Preiļos, Rīgas ielā aizdegās atkritumi Vitālijam P. piederošajā gaterī. Ugunsgrēka izcelšanās apstākļi tiek noskaidroti.

► 27. maijā Antrai S. pie veikala «Monika», kas atrodas Līvānos, Rīgas ielā, nozagts velosipēds zaļā krāsā. Velosipēds pieder «Latvijas pastam». Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

► 28. maijā Kazimirs G. konstatēja, ka Rušonas pagasta Gelenovā no Kategrades ezera pazudusi viņa laiva. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Preiļu rajona tiesā

Lidija Kirillova

Aizliedz apmeklēt restorānus un bārus

18. maijā tiesa izskatīja 1976. gadā dzimušā Līvānu iedzīvotāja Oļega Kobiļenko un 1978. gadā dzimušās Oksanas Kobiļenko lietu. Oļegs un viņa sieva naktī uz 1999. gada 27. novembri iereibuši uzturējās Līvānu kafējnicā «Gamma». Tiesas sēdes protokolā minēts, ka huligānisku pamudinājumu dēļ viņi klaiņāja, dejojot grūstījās, sita kājas pret grīdu līdz paši nogāzās. Oļegs vēl esot svilpojis un uzmācies citiem kafējnicas apmeklētājiem. Tādā veidā pārtis traucēja apmeklētājus un kafējnicas darbu.

Oļegu izveda laukā, tur viņš iesita pa seju D.K., kas iereibušo vīrieti nogāza un turēja līdz policijas atbrūšanai. Pa to laiku no kafējnicas iznāca arī Oksana, mēģināja vīru atbrīvot, spēra apkārtējiem, norāva D.K. virsjakas apkakli. Kad viņus aizturēja, Oļegs un Oksana pretojās policijas darbiniekiem. Oļegs vienam policistam iespēra ar kāju, bet Oksana kādam citam iekoda pirkstā.

Savu vainu vīrs un sieva atzina daļēji. Oksana esot kodusi, jo policists viņu turējis un nav ļāvis sakārtot uzrautos svārkus. Tiesa tomēr ievēroja, ka Oļegs un Oksana agrāk nav sodīti, arī no dzīvesvietas par viņiem sūdzību nav. Oļegs un Oksana atzīti par vainīgiem, tiesa nosprida sodīt viņus ar brīvības atņemšanu uz diviem gadiem nosacīti, nosakot nosacītu pārbaudes laiku uz diviem gadiem. Kā viens no pienākumiem, kas jauniešiem cilvēkiem jāievēro, ir aizliegums apmeklēt restorānus, kafējnicas un bārus. Spridums apelācijas kārtībā pārsūdzēts Latgales apgabaltiesā.

Par zādzībām — piespiedu darbs

24. maijā tiesā izskatīta 1950. gadā dzimušā Aglonas pagasta «Misānu» iedzīvotāja Aleksandra Zujeva un 1971. gadā dzimušās Aglonas pagasta «Misānu» iedzīvotājas Ņinas Balančenokas krimināllietā par to, ka janvārī pēc iepriekšējas vienošanās zādzības nolūkā viņi ieradās A.Š. neapdzīvotajā mājā Aglonas pagasta «Ezera Ukinos». Aleksandrs uzlauza mājas durvis, abi iekļuva telpā, nozaga spoguļi, izjauktu mopēdu

un piecus aizkarus, nodarot saimniecei 31 latu lielu zaudējumu.

23. februārī A.Zujevs un Ņ.Balančenoka atkal iekļuva tajā pat mājā caur bēniņu lūku un nozaga radio «Spīdola», divus ruļļus ruberoīda un sietu, nodarot zaudējumus 26 latu apmērā. Cietusi dzīvo Krāslavā pie meitas, tāpēc februāra beigās, ierodoties mājās, konstatējusi, ka apzagta. Tiesas laikā zaudējumi jau bija atlidzināti un mantas atdotas.

Tiesa ņēma vērā, ka Aleksandram Zujevam sodāmība jau dzēsta, bet Ņina Balančenoka nav sodīta, ka zaudējums ir neliels un pilnībā atlidzināts. Tāpēc tiesa uzskatīja par iespējamu piemērot vieglāku sodu nekā likumā paredzēts. Galīgais sods pēc noziegumu kopības — piespiedu darbs katram uz 50 stundām. Rajona tiesas spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā vai kasācijas kārtībā Augstākās tiesas senātā caur rajona tiesu.

Viltoja pavadzīmes un parakstus

25. maijā tiesa izskatīja 1971. gadā dzimušā līvānieša, individuālā uzņēmuma «Auors» īpašnieka Alekseja Korsaka lietu par to, ka laikā no 1997. gada decembra līdz 1998. gada septembrim viņš viltoja preču pavadzīmes rēķinus par kokmateriālu piegādi, kā arī viltoja individuālā uzņēmuma «Reitors» īpašnieka parakstus. Ar to tika izdarīts noziegums, kas paredzēts Latvijas KK 190. pantā.

A.Korsaks atzina sevi par vainīgu un paskaidroja tiesai, ka pēc nenoskaidrotu personu lūguma par samaksu 5 līdz 15 latu apmērā par katru pavadzīmi viltojis apmēram 20 līdz 30 parakstus uz pavadzīmēm par kokmateriālu piegādi SIA «Laskana» un SIA «Linda». Arī ekspertīzes slēdzienā teikts, ka individuālā uzņēmuma «Reitors» īpašnieka paraksts uz pavadzīmēm ir viltots, to izdarījis A.Korsaks.

Nosakot sodu, tiesa ievēroja, ka tiesājamais atzina sevi par vainīgu noziegumā un solīja turpmāk tādus pārkāpumus vairs nedarīt. Tāpēc tiesa uzskatīja, ka A.Korsakam var piespriest naudas sodu desmit minimālo mēnešalgu apmērā (500 latu). Spridumu desmit dienu laikā var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā vai kasācijas kārtībā Augstākās tiesas senātā caur rajona tiesu.

Saulcerīte Stikla kalnā

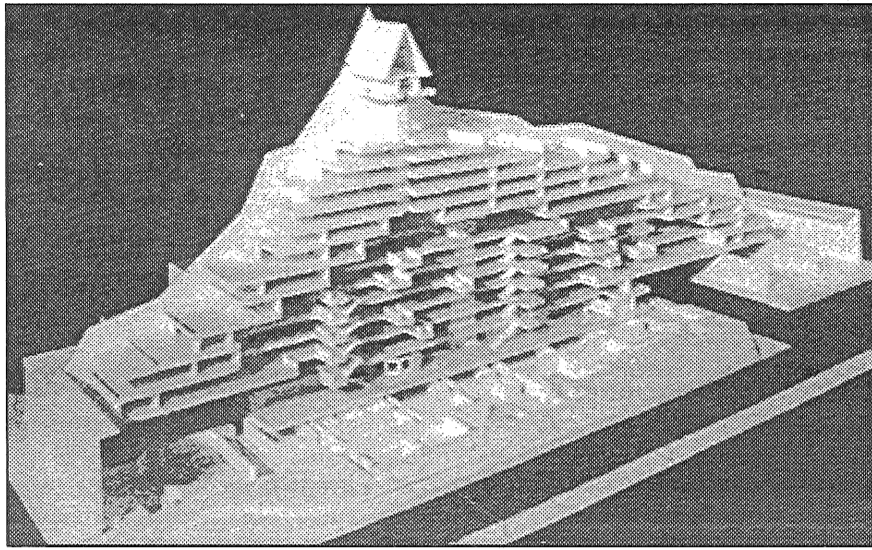
Līvija Rancāne

Vai vairāk ir vajadzīgs gaiss vai zeme? Uguns vai ūdens? Vai savam bērnam nopirksim boksa cimdu vai dainu krājumu? Būvēsim ledus halli vai Nacionālo bibliotēku? Ir muļķīgi un absurdi tā jautāt, jo katrai lietai, parādībai un notikumam ir pašam sava, viņa vieta. Starp tiem nav izvēles. Pateikt, ka nav vajadzīga Nacionālā bibliotēka, var atļauties ļoti ļoti šauras pierītes īpašnieks. Cita lieta, ka to nevaram atļauties uzcelt šodien, tūlīt, un ka ideja no tāpat tukšajām iedzīvotāju kabatām piespiedu kārtā ņemt līdzekļus bibliotēkas celtniecībai, ir absurda. Tāpēc iecere par jaunas bibliotēkas uzcelšanu pašlaik vēl ir Saulcerīte Stikla kalnā, līdz kurai jātiek. Starp citu, Latvijā jaunā Nacionālā bibliotēka iedzīvojusies ar nosaukumu «Gaismas pils», kaut gan tās projekta autors saka, ka to var saukt arī par «Stikla kalnu», un patiesi tāda tā arī izskatās. Alegoriskais Stikla kalns katram, kurš gājis skolā, tomēr ir saprotamāks par gaismas pili.

Kas ir Latvijas Nacionālās bibliotēkas projekta autors Gunārs Birkerts un kā tapis projekts?

Pasauleslavenais arhitekts Gunārs Birkerts dzimis 1925. gadā Rīgā. Tagad dzīvo ASV, Mičiganas štatā Birmingemas Ziedulauku kalnos, ir divu ASV universitāšu vadošais arhitektūras profesors, ir daudzu augstu goda nosaukumu īpašnieks, saņēmis ievērojamas balvas par veikumu arhitektūrā. Viņa nozīmīgākie darbi — Modernās mākslas muzejs Hjustonā, Stikla muzejs Korningā, Aiovas tieslietu koledža, «Domino» firmas galvenā mītne Annarborā, Federālā rezervju banka Mineapolē, Ohaio universitātes Tieslietu koledža un citas. Viņa tēvs Pēteris Birkerts bija folklorists, rakstnieks un filozofs.

1988. gada decembrī Gunārs Birkerts saņem pirmo uzaicinājumu no Latvijas kļūt par Latvijas Nacionālās bibliotēkas projekta autoru, 1990. gada jūlijā tiek noslēgts līgums. 1991. gadā tiek pabeigts skīču projekts, Ministru padome pieņem lēmumu par Latvijas Nacionālās biblio-

● Jaunās Latvijas Nacionālās bibliotēkas ēkas makets.

tēkas celtniecību. 1993. gadā sāks darba projekts. 1999. gada novembrī UNESCO pieņem rezolūciju Latvijas Nacionālās bibliotēkas būvniecības atbalstam. Tas ir aicinājums visām UNESCO dalībvalstīm un starptautiskajai sabiedrībai finansiāli atbalstīt šo projektu.

1996. gadā Gunārs Birkerts saņēma Triju Zvaigžņu ordeni par pasaules mēroga sasniegumiem arhitektūrā un par Nacionālās bibliotēkas ēkas projektu.

Bet nupat Latvijas Nacionālās bibliotēkas projekts Amerikā ieguvis 2000. gada arhitektūras balvu un kopā ar citiem arhitektūras paraugiem tiks izstādīts ASV un Eiropā. Tas izturēja vairāk nekā 400 projektu konkursu un iekļauts 30 labāko 2000. gada ASV arhitektūras dizaina paraugu izstādē.

Par savu projektu pats Gunārs Birkerts ir teicis sekojošo:

— Ārējā formā ir iekļauta mūsu tautas būtība, kas iespaidojusies no mūsu vēstures, no mūsu kultūras, no mūsu folkloras. Izmantota augstākā tehnoloģija, izkopta un eksperimentāli izmēģināta. Man ir zināma pieredze ar projektiem, un šim varbūt bija vajadzīgs ilgāks laiks — kamēr ar ideju aprod sabiedriskā un politiskā doma.

Gunārs Birkerts ik pa laikam ierodas Rīgā, atziņst, ka pilsēta patīkami mainījusies. Bibliotēkas celtniecības laikā ir

gatavs dzīvot Latvijā. Pašlaik projektē divas bibliotēkas Kalifornijā, kā arī Detroitā strādā pie katedrāles piebūves pārveidošanas.

Skeptiķi, ciniķi, optimisti, filozofi, pesimisti, politikas birokrāti un politikas demokrāti, stratēģiski domājošie un vienas dienas saimnieki, inteliģence un tehnokrāti savu piekritošo vai noliedzošo attieksmi pret bibliotēkas celtniecību prot pamatot ar stipriem argumentiem.

Arī es piekritu, — ja Latvijas valsts steigšus nemainīs attieksmi pret demogrāfisko situāciju, ja tajā nedzims bērni, bet piedzimušajiem nebūs, ko ēst, vai par ko ārstēties, izglītoties, tad arī bibliotēkas nevajadzēs. Šodien valstij bibliotēka nav pa kabatai. Bet nevar atteikties no tās celtniecības nākotnē un kritizēt projektu.

Jo latvieši nevar būt uz trim gadsimtiem no koka nokāpusi tautiņa. Ja atceramies, latviešu valodas rakstītā literatūra sākās 1685. — 1691. gadā, kad vācu mācītājs Ernsts Gliks iztulkoja Bībeli. Vai tagad, pēc trijiem gadsimtiem mēs paziņosim, ka grāmatas nav vajadzīgas un pilnīgi varam iztikt ar interneta piedāvājumiem?

Ja mēs ar rāvienu nevaram tikt Stikla kalnā, tad pie tā nav vainojama Saulcerīte. Un viņas skaistums nemainās no brāļu zāķāšanās pie kalna pamatnes.

Balvas abonentiem jūnijā

1. **Biruta Daugule** (Vanagi, kv. nr. 605605) — IU «Dārziņi '96» dāvanu karte 5 latu vērtībā.

2. **Lidija Veigule** (Preiļu pag., Līči, Rīgas ielā 5, kv. nr. 192255) — SIA «Saulanga» dāvanu karte 5 latu vērtībā.

3. **Ilza Lavrinoviča** (Līvāni, Vecticībnieku ielā 6-2, kv. nr. 478209) — a/s «Līvānu stikls» vāze. (Par balvas saņemšanu lūdzam I.Lavrinovičas kundzi piezvanīt pa tālr. 21996.)

4. **Andris Čingulis** (Preiļi, Atpūtas ielā 32, kv. nr. 540427) — «Unibankas» prezentācijas balva.

5. **V.Trubiņa** (Aizkalnes pag., Raudovka, kv. nr. 605159) — salona «Fotolux» un veikala «Spiro» dāvanu karte 10 latu vērtībā.

6. **Sergejs Siņutkins** (Rožupes pag., «Knutenica», kv. nr. 478674) — IU «Pārsla» dāvanu karte 5 latu apmērā.

7. **Sandra Marhileviča** (Preiļi, Jaunā iela 1-7, kv. nr. 192263) — salonveikala «Feja» dāvanu karte 5 latu vērtībā.

8. **Tatjana Vilcāne** (Preiļi, Liepu ielā 4-5, kv. nr. 607708) — SIA «Arka» dāvanu karte 10 latu vērtībā.

9. **Jāzeps Romanovskis** (Smelteri, «Klindžānos», kv. nr. 919499) — ziedu salona «Astra» dāvanu karte 5 latu vērtībā. (Par balvas saņemšanu lūdzam J.Romanovski piezvanīt pa tālr. 22154.)

Dāvanu kartes laimējušie saņems pa pastu.

Laika prognoze jūnijam

Mēneša vidējā gaisa temperatūra būs par grādu augstāka nekā parasti (norma +13, +15,5 grādi). Lietus līs 7-11 dienas, nokrišņu daudzums teritorijas lielākajā daļā ap 48-78 milimetriem, vietām līs mazāk.

1. **dekādē** gaidāms silts laiks, gaisa temperatūra dienā +20, +23 grādi, austrumu rajonos līdz +26 grādiem. Vietām īslaicīgs lietus, pērkona negaiss. Spēcīgākas lietusgāzes un vēsākas dienas būs dekādes vidū, bet jaukāks laiks — dekādes beigās. Valdošie dienvidu, dienvidrietumu vēji pūtīs ar ātrumu 5-10 metri sekundē.

2. **dekādes** pirmajā pusē būs sauss un saulains laiks, vietām neliels īslaicīgs lietus. Valdēt vējiem no jūras puses, būs mēreni silts laiks, dienā temperatūra sasniegs +16, +21 grādu. Dekādes otrajā pusē mākoņains laiks, brīžiem lietus, kļūs nedaudz vēsāks, jo pūtīs brāzmains ziemeļu vējš.

3. **dekādes** pirmajā pusē būs vasarai atbilstošs laiks — saulains un dienā ļoti silts, austrumu rajonos pat karsts. Vietām gaisa termometra stabīnš sasniegs +27, +28 grādu atzīmi. Dekādes otrajā pusē, kā ierasts pēc Jāņiem, iespējams īslaicīgs lietus, pērkona negaiss. Pūtīs brāzmains vējš, tomēr pieturēsies ļoti silts laiks. Gaisa temperatūras pazemināšanās gaidāma jūnija beigās.

Tautas ticējums vēstī — ja pirms Vasarsvētkiem ir pērkons, gaidāma laba vasara. Šogad Vasarsvētki ir 11. jūnijā un pērkons dažviet Latvijā jau ir ducinājies.

Izlaidumu laiks — arī bērnodārzos

Līvija Rancāne

Kā informēja Preiļu pirmsskolas izglītības iestādes «Pasaciņa» vadītāja **Dace Verbicka**, pagājušās nedēļas nogalē notika trīs izlaidumi.

Vispirms grupiņā, kurā mācās bērni ar īpašām vajadzībām. Divi bērni mācīsies Rudzātu speciālajā internātskolā, par trešā skolas gaitām vecāki vēl lemj. Šos bērnus audzināja Valentīna Magdaļenoka un Ina Rusiņa.

Skolas gaitām sagatavoti 12 bērni no deviņās grupās. Izlaidumā bērni un vecāki pateicās audzinātājam Sandrai Dančauskai un Anitai Mičulei. Bet no desmitās sagatavošanas grupas piektdien atvadījās 19 nākamie skolēni. Viņus audzināja Vita Anspoka un Marija Spūle. Izlaidumi notika svinīgos apstākļos, bērni piemīņai saņēma laiviņas un vilcieniņus ar savām un visas grupas fotogrāfijām, vecāki bija sagatavojuši mielastu galdu.

Preiļu bērnodārzā «Pasaciņa» vasarā paredzēti plašāki remontī. Līdz ar to bērnodārzs no 14. jūnija līdz 1. augustam būs slēgts. Tie bērni, kuriem ģimenes apstākļu dēļ tomēr jāapmeklē bērnodārzs, ies uz 1. bērnodārzu. Pēc 1. augusta «Pasaciņā» darbosies dežūrgrupas, bet pilnībā darbu tas atsāks septembrī. «Pasaciņā» paredzēts izremontēt veļas māju un virtuvi, kā arī rotaļu nojumes.

Šajā mācību gadā bērnodārzu apmeklēja 136 mazuļi.

? Lasītāji jautā

Jautājums. Kā kopt mājas svētību?

Latīņu nosaukums — *Aspidistra elatior*. Tik pazīstamās un vai katrā mājā sastopamās mūsu dzīves draudzenes ir nākušas no Ķīnas un Japānas.

◆ Mājas svētība ir liliņu dzimtas augs, kam vislabāk patīk silta, bet ne īpaši saulaina vieta. Vasarā varat likt arī ārā, tikai lai lietus netiek klāt un nesamērcē.

◆ Īpaši jāuzmanās no saules tiem, kuru mājās ir krāšņākā mājas svētības šķirne — variegatta ar baltām strīpām. Tiešos saules staros tā var kļūt pavisam blāva un neizteiksmīga.

◆ Vasarā laistiet ar mēru — nepārcenieties, ziemā laistiet pavisam maz. Brū-

nējoši lapu gali — brūnumam virzoties uz lapas centru — nozīmē pārlietu laistīšanu. Mājas svētība ir pieticīga.

◆ Arī ar mēslošanu nevajag aizrauties — to dariet tikai reizi mēnesī.

◆ Pavairoto varat, tikai dalot saknes. Pie atdalītās sakņu daļiņas jābūt vismaz pāris lapām.

◆ Ik pēc diviem trim gadiem pārstādiēt parastā dārza augsnē.

◆ Mājas svētība var augt vēsās telpās, un, izņemot pārlietu mitrumu, tai nekās nevar kaitēt.

◆ Augs gan nemil tuvus kaimiņus — labprātāk bauda vientulību.

Šodien vārdadienu
svin — Biruta,
Mairita, Bernedine.
2. jūnijā — Emma,
Lība.

Mūsu bērni sapņo

Pa kuru laiku viņi izaug? Šķiet, ka tikko gaidījām pirmo zobīņu šķilšanās, fotografējām pirmos soļus, rājām par pirmajiem nedarbiem un sapņojām — kādi tad mūsu sirdsdārgie lolojumi būs pēc gada, trim, pieciem?.. Skat, kādi lieli un gudri jau! Bet par ko viņi sapņo?

Valērija Kuzņecova — septiņi gadi, veiksmīgi pabeigta 1. klase:

— Ja tā godīgi saka, neko īpašu nesapņoju. Ja nu vienīgi skaistus flomasterus gribētu, lielu lielu komplektu, jo man ļoti patīk zīmēt.

Igors Soboļevs un Aleksandrs Jakimovs — kārtu eksāmenus Preiļu 2. vidusskolas 9.a klasē:

— Mums abiem viens sapnis — pēc iespējas labāk beigt skolu un veiksmīgi iekārtoties darbā. Pagaidām kārtojam eksāmenus, viss ir normāli. Ceram, ka nākamgad turpināsim mācīties, taču par to, kā iekārtoties dzīvē, jādama jau tagad.

Jana Kuzņecova — Preiļu 1. pamatskolas 3.e klases skolniece:

— Es sapņoju par to, lai man piederētu pils. Un lai tā pils būtu Siguldā. Tad es un mana ģimene tur varētu dzīvot. Mēs bijām ekskursijā Siguldā un man tur ļoti patika.

Edgars Starikovs — Preiļu 1. pamatskolas 5.a klases audzēknis:

— Man nekādu sapņu nav, patiesībā — neesmu domājis. Hm, nu varbūt mēģināšu kļūt par labu studentu. Bet līdz tam jau vēl laika pietiekami...

Agnese Lāce — Preiļu 1. pamatskolas 8.b klases skolniece:

— Sapņoju par to, ka varētu daudz kur aizbraukt, ceļot pa pasauli. Visdrīzāk kaut kur uz dienvidiem. Pagaidām esmu bijusi tikai Lietuvā un Igaunijā.

Lidija Kirillova M.Rukosujeva foto

Sludinājumi ◀ Reklāma

UZMANĪBU GRĀMATVEŽIEM (IPAŠNIEKIEM)!!! PAVASARA VASARAS SEZONAS NOSLĒGUMA SEMINĀRS!!!

6. jūnijā
 10.00 Krāslavas kultūras nama zālē Rīgas ielā 26,
 14.00 Preiļu kinoteātra zālē Raiņa ielā 17
notiks seminārs.

1. Jaunie Ministru kabineta noteikumi nr. 166 (02.05.00.) «Par iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārskatiem un paziņojumiem» — 5 jaunas veidlapas (jauna veidlapa arī 4. pielikumam).

Semināra apmeklētājiem tiks piedāvāts noteikumu teksts ar veidlapām, kā arī **materiāls** par darījumiem ar fiziskām personām un to pareizu noformēšanu.

2. Jaunais Komerclikums un gaidāmā IU, z/s, k/s un IDV, pārreģistrācija pārskats par gaidāmajām izmaiņām.

3. Jaunākie grozījumi (ļoti svarīgi) likumā «Par nodokļiem un nodevām» (izsludināts 03.05.00.):

► būtiski atvieglota skaidrās naudas deklarēšana mazumtirgotājiem,

► jaunas sankcijas par nodokļu deklarāciju savlaicīgu neiesniegšanu,

► jaunas iespējas soda naudas samazināšanai pie uzrēķiniem.

4. MK noteikumi par preču pavadzīmju lietošanas un noformēšanas kārtību:

kā pareizi noformēt pavadzīmi (obligātie rekvizīti), zīmogu lietošana pavadzīmēs, kļūdu labošana pavadzīmēs, kādi samaksu apliecināšanas dokumenti var būt kopā ar pavadzīmi, kādos gadījumos nav jālieto preču pavadzīme, sankcijas par nepareizi noformētām pavadzīmēm.

5. Jaunās VID metodikas par obligāto iemaksu (sociālā nodokļa) aprēķināšanu un algas nodokļa aprēķināšanu:

darba alga, prēmijas, pabalsti, dāvanas darbiniekiem, kultūras pasākumi, personīgā autotransporta izmantošana, mobilie tālruni, veselības apdrošināšana, honorāri.

6. Semināra speciālā tēma: PAMATLIDZEKĻI: pamatlīdzekļu iegāde, pārdošana, noma, remonts, dāvināšana, bojāšanās (nozāģšana) un citi aktuāli jautājumi par pamatlīdzekļiem.

Semināra apmeklētājiem tiks piedāvāts **materiāls** ar likumdošanas aktiem, kas nosaka pamatlīdzekļu lietošanu.

Semināra ilgums: 2 stundas, atbildes uz jautājumiem 45 min.

Maksa par semināru Ls 12 (t. sk. PVN). Semināra cenā ietilpst arī apjomīgs metodiskais materiāls, kā arī pildspalva un burtnīca pierakstiem.

Lektors: AGRIS SVARE — NKD direktors.

Uzņemšana par semināra dalībnieku notiek pēc dalības maksas pārskaitīšanas uz IU «Nodokļu konsultatīvais dienests» (reģ. nr. LV 43602008803) kontu Unibankas Jelgavas filiālē, kods: 310101900, konta nr. 08-005468614. Apmaksu var veikt arī semināra dienā.

Vecbebru tehnikums 2000. m. g. uzņem audzēkņus šādās profesijās:

- ◆ **uzņēmējdarbība sabiedriskajā ēdināšanā** (apmācība 3 gadi 10 mēneši);
- ◆ **ēdināšanas serviss** (pavārs, viesmīlis), (apmācība 3 gadi 10 mēneši);
- ◆ **uzņēmējdarbība lauksaimniecībā** (apmācība 3 gadi 10 mēneši);
- ◆ **biškopība** (apmācība 1 gads 10 mēneši).

Dokumenti jāiesniedz no 10. jūnija līdz 10. jūlijam. Iestājpārbaudījumi: tests, atestāta konkurss, pārrunas.

Mūsu adrese: Bebru pagasts, Aizkraukles rajons, LV-5135.
 Tālruni: 51-64335, 51-64144, 51-64139.
 Fakss: 51-64335.
 e-pasts: zmv@adc.lv

Vajadzīgi strādnieki gaterī Rudzātu pag. «Steķos».

Pērk vecus, nolietotus AKUMULATORUS jebkurā daudzumā.

Tāl. 23342 no 8.00 līdz 16.00.

Pērk govīs, teles, bulļus, aitas, zirgus. Samaksa uz vietas. Tāl. 55645, 55796.

Iepērk mājlopus dzīvsvārā. Samaksa uz vietas. Tāl. 44179, 46384, mob tel. 9 161121.

Iepērk lopus gaļai. Tāl. 9218105, 9410811, 58626.

Pardod

Mitsubishi Lancer GLX, 1991. g. Tāl. 9161198;
 Ford Transit, 1989. g., cena 2000 \$. Tāl. 9492989, 1-5161530 vakaros;
 kokvedēju ZIL-157. Tāl. 9171235;
 traktoru MTZ-82 UK, 1991. g., komplektā nevelkošais priekšējais tilts. Tāl. 50309; garāžu. Tāl. 23630;
 1 istabas dzīvokli. Tāl. 21686;
 govī. Tāl. 55647;
 govī. Tāl. 73431.

Maina

3 istabu dzīvokli Preiļos pret dzīvokli Rīgā. Tāl. 22219 vakaros.

Dažādi

Vajadzīgi strādnieki biešu ravēšanai Stabulniekos. Tāl. 9421309, 59249 vakaros.

Lauksaimniecības darbs ārzemēs! Mob. tel. 9555858.

Valsts akciju sabiedrība «Latvijas valsts meži»
DIENVIDLATGALES NOVADA MEŽSAIMNIECĪBA
 2000. gada 16. jūnijā plkst. 11.00 Daugavpils rajona Svences mežniecībā rīko **CIRSMU IZSOLI.**
 Cirsmas Daugavpils rajona teritorijā.
 Cirsmu saraksti Svences mežniecībā.
 Tāl. 54-97224.
 Dalības maksa Ls 15, nodrošinājums 10% no cirsmas sākumcenas iemaksājams pirms izsoles ar norādi Dienvidlatgales mežsaimniecība.
Informācija mežsaimniecībā: 53-81719, tel./fakss 53-81720, mob. tel. 9163796.

Lielveikalā «Degas» Preiļos universālveikalā (2. stāvā) jauns pavasara vasaras apģērbu pievedums.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona padome

- ◆ 1. jūnijā pulksten 10.30 rajona skolēnu — uzvarētāju mācību olimpiādēs prēmēšana.
- ◆ 2. jūnijā pulksten 10.00 interešu izglītības programmu izvērtēšanas komisijas sēde.
- ◆ 6. jūnijā piedalīšanās Latvijas lauku sieviešu klubu salidojumā.
- ◆ 7. jūnijā pulksten 10.00 rajona padomes komiteju apvienotā sēde.

Preiļu pilsētas dome

- ◆ 1. jūnijā pulksten 13.00 folkloras kopas «Ilgi» bezmaksas koncerts sarakojumu zālē.
- ◆ 3. jūnijā pulksten 11.00 sarakojumu zālē Bērņības svētki. Pulksten 21.00 Preiļu parka estrādes sezonas atklāšana.

Kinoteātris «Ezerzeme» Preiļos

- ◆ 2., 4., 5. un 6. jūnijā pulksten 20.00 franču erotiska filma «Romance».

Rajona bērnu un jauniešu centrs

- ◆ 1. jūnijā pulksten 10.00 rajona skolēnu dziesmu un deju svētku kopmēģinājums Preiļu pilsētas estrādē.
- ◆ 4. jūnijā pulksten 16.00 rajona skolēnu dziesmu un deju svētki Preiļu estrādē.
- ◆ Līdz 5. jūnijam noslēguma pasākumi

jaunrades centra pulciņos. Darbojas audzēkņu darbu noslēguma izstādē.

Pelēču kultūras nams

- ◆ 3. jūnijā pulksten 23.00 spēle grupa «Hameleoni».

Riebiņu kultūras nams

- ◆ 3. jūnijā pulksten 11.00 Bērņības svētki.

Sīlukalna kultūras nams

- ◆ 2. jūnijā pulksten 20.00 ciemojas Murmastienes dramatiskais kolektīvs ar izrādi «Kur valnam lita gryuta, tur jys buubu syuta».
- ◆ 3. jūnijā pulksten 23.00 balle, spēle «Kaimiņi».

Saunas tautas nams

- ◆ 3. jūnijā pulksten 11.00 Bērņības svētki. Pulksten 23.00 diskotēka.

Upmalas pagasts

- ◆ 3. jūnijā pulksten 16.00 pagasta estrādē Bērņības svētki. Pulksten 22.00 sezonas atklāšanas zaļumballe, spēle J. Zieds Ziedīnš.

Stabulnieku kultūras nams

- ◆ 3. jūnijā pulksten 15.00 bērņības svētki. Pulksten 22.00 balle, spēle grupa «Velves».

Informāciju sagatavoja L.Rancāne

Par bīstamajām precēm

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs informācijas ātrās apmaiņas sistēmas par bīstamām precēm ietvaros ir saņēmis informāciju no Slovākijas Ekonomikas ministrijas par to, ka turpmāk minēto preču lietošana var radīt risku patērētāja veselībai:

1) Stikla trauki «Kāzu glāzes», «Jubilejas glāzes 60».

Ražotājs: ZLATKA, glass painting, Zlatica Malikova, Radošovce 205, Slovākija.

2) Stikla trauki «Komplekts zilā krāsā 71004», «Brūni sarkans kāzu glāžu komplekts», Jubilejas glāzes 30 — Brandy nr. 2570, «Trauks zaļā krāsā 5303/155/25401», «Mazais vīna glāžu komplekts zilā krāsā 4045/50/25041», «Trauku komplekts zilā krāsā 5073/260/25041».

Ražotājs nav zināms.

3) Bezauklas ūdens vārtājs EUROTRON XD 9603.

Ražotājs: EUROCOMP CO Ltd. Honkonga, Ķīna.